

Ngày soạn: 15/7/2023

Ngày dạy: /7/2023

**Bài 1: RÈN KĨ NĂNG LÀM BÀI TẬP ĐỌC HIỂU****I/Mục tiêu****1. Năng lực**

- HS nhận biết những câu hỏi đọc hiểu thường gặp
- Biết cách làm một số dạng câu hỏi
- Hình thành năng lực tự học, năng lực hợp tác, năng lực phân tích

**2. Phẩm chất:**

- Hình thành cho học sinh các phẩm chất như: Tự lập, tự tin, chăm chỉ, trung thực...
- Rèn cho học sinh biết phân biệt đúng sai...

**II/Chuẩn bị của GV và HS**

1. **Giáo viên:** tài liệu, giáo án, phiếu học tập
2. **Học sinh:** Xem lại kiến thức đã học ở kì 2 lớp 7

**III/Tiến trình dạy học**

1. **Mở đầu:** (GV kiểm tra sĩ số, nhắc nhở học sinh về tinh thần học tập, hướng dẫn học sinh ghi chép bài và học bài ở nhà)
2. **Hình thành kiến thức mới**

| <b>Tổ chức thực hiện</b>                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Sản phẩm</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1. Ôn tập về các phương thức biểu đạt</b><br>Chuyển giao nhiệm vụ:<br>+ GV yêu cầu HS nhớ và nhắc lại về các phương thức biểu đạt<br>+ HS nhắc lại các PTBD theo những gì mình đã được học<br><br><b>2. Ôn tập về thể thơ :</b><br>Chuyển giao nhiệm vụ: | <b>I/Một số câu hỏi đọc hiểu thường gặp</b><br><b>1. Câu hỏi về phương thức biểu đạt</b><br>+ Các phương thức biểu đạt thường gặp: <i>Tự sự, miêu tả, biểu cảm, nghị luận, thuyết minh, hành chính – công vụ.</i><br>+ Trong tất cả các phương thức kể trên thì phương thức <b>nghị luận, tự sự</b> và <b>biểu cảm</b> là phổ biến hơn cả, khi có một câu hỏi dạng này hãy để ý đầu tiên tới 3 phương thức trên.<br>+ Nếu đề hỏi phương thức chính thì chỉ nêu 01 phương thức chủ yếu, nếu đề hỏi |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>+ GV yêu cầu HS nhớ và nhắc lại về các thể thơ</p> <p>+ HS nhắc lại các thể thơ theo những gì mình đã được học</p> <p><b>3. Ôn tập về ngôi kể</b></p> <p>Chuyên giao nhiệm vụ:</p> <p>+ GV yêu cầu HS nhắc lại những kiến thức về ngôi kể? Nhận biết ngôi kể bằng cách nào?</p> <p>+ HS nhắc lại các kiến thức về ngôi kể và cách nhận biết ngôi kể.</p> <p><b>4. Ôn tập về các đơn vị kiến thức tiếng Việt đã học.</b></p> <p>Chuyên giao nhiệm vụ:</p> <p>+ GV yêu cầu HS hoàn thiện bảng sau để thể hiện những hiểu biết của mình về các đơn vị kiến thức TV</p> | <p>các phương thức biểu đạt thì nêu ít nhất 02 phương thức biểu đạt</p> <p><b>2. Câu hỏi về thể thơ</b></p> <p>+ Xác định thể thơ bằng cách đếm số chữ trong từng câu thơ.</p> <p>+ Thông thường trong bài người ra đề sẽ cho vào các thể thơ bốn chữ/ năm chữ/sáu chữ/ bảy chữ/ lục bát/ song thất lục bát/ thơ tự do</p> <p>+ Các thể thơ trung đại như thất ngôn bát cú (7 chữ/ câu, 8 câu/bài), thất ngôn tứ tuyệt (7 chữ/ câu, 4 câu/ bài)... xác định bằng cách đếm số chữ trong một câu và số câu trong một bài. (Các thể thơ thuộc giai đoạn trung đại trong đề thường ít cho nhưng phải nắm được cách xác định)</p> <p><b>3. Câu hỏi về ngôi kể:</b></p> <p>+ Để xác định ngôi kể cần dựa vào lời kể</p> <p>+ Trong lời kể nếu có “tôi, chúng tôi” =&gt; ngôi kể thứ nhất</p> <p>+ Trong lời kể không có “tôi, chúng tôi”=&gt; ngôi kể thứ 3</p> <p><b>4. Câu hỏi về các đơn vị kiến thức tiếng Việt</b></p> <p>- Các BPTT: so sánh, nhân hoá, ẩn dụ, hoán dụ, nói quá, điệp ngữ, liệt kê</p> <p>+ <b>Biện pháp so sánh</b> là biện pháp sử dụng cách thức đối chiếu sự việc hay sự vật này với sự việc hay sự vật khác khác có nét tương đồng để làm tăng tính gợi hình, cảm xúc hay sự nhấn mạnh cho</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

+ HS hoàn thiện bảng

| Kiến thức                   | Những điều em biết |
|-----------------------------|--------------------|
| Thành ngữ                   |                    |
| Các BPTT                    |                    |
| Các phép liên kết           |                    |
| Công dụng của dấu chấm lửng |                    |

người đọc.

+ **Nhân hóa** là gọi vật hoặc tả con vật, cây cối, đồ vật,... bằng những từ ngữ vốn được dùng để gọi hoặc tả con người làm cho thế giới loài vật, đồ vật, cây cối, ... trở nên gần gũi với con người, đồng thời biểu thị được những suy nghĩ, cảm tính của con người.

+ **Ẩn dụ** là một biện pháp tu từ khi được sử dụng, các sự vật và hiện tượng được đề cập được gọi tới hay gọi tên thông qua các sự vật và hiện tượng khác có nét tương đồng.

+ **Nói quá** là một biện pháp tu từ nhằm phóng đại mức độ, quy mô, tính chất sự việc, hiện tượng với mục đích chính là tạo ấn tượng, tạo điểm nhấn, tăng sức biểu cảm cho diễn đạt.

+ **Điệp từ** (hay còn gọi là điệp ngữ) là một biện pháp tu từ trong văn học chỉ việc lặp đi, lặp lại một từ hoặc một cụm từ, nhằm nhấn mạnh, khẳng định, liệt kê, ... để làm nổi bật vấn đề khi muốn nói đến.

+ **Liệt kê** là biện pháp tu từ bằng cách sắp xếp nối tiếp hàng loạt từ hay cụm từ cùng loại ( cùng là danh từ, động từ, tính từ) để diễn tả đầy đủ, sâu sắc hơn những khía cạnh khác nhau của thực tế hay tư tưởng, tình cảm.

- **Các phép liên kết:** Phép lặp, phép nối, phép thế

- **Dấu chấm lửng:**

+ Tỏ ý còn nhiều sự vật, hiện tượng

|  |                                                                                                                                                                                                                                      |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>tương tự chưa liệt kê hết ;</p> <p>+ Thể hiện chỗ lời nói bỏ dở hay ngập ngừng, ngắt quãng ;</p> <p>+ Làm giãn nhịp điệu câu văn, chuẩn bị cho sự xuất hiện của một từ ngữ biểu thị nội dung bất ngờ hay hài hước, châm biếm.</p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### 3. Luyện tập

#### Bài 1: Xác định phương thức biểu đạt của các đoạn trích sau:

##### Văn bản 1: Con cáo và chùm nho

*Một buổi chiều nọ, có một chú cáo đang dạo bước trong rừng và chú phát hiện ra một chùm nho treo lơ lửng trên cành cây cao. Cáo thèm tới mức nước bọt cứ trào ra hai bên mép.*

**“Thứ này sẽ làm dịu cơn khát của mình đây” - chú nghĩ.**

*Lùi lại vài bước, chú cáo phóng người lên nhưng không hái được chùm nho nào mà chỉ tới lá nho mà thôi. Một lần nữa, chú cáo lại lùi lại vài bước và cố gắng để hái được chùm nho nhưng vẫn thất bại. Cáo ta tìm đủ mọi cách nhưng vẫn không thể với tới được chùm nho.*

*Cuối cùng, bỏ cuộc, chú cáo héch mui lên và nói: "Dù gì thì cũng chỉ là những trái nho chưa mà thôi", rồi nó cứ thế bỏ đi.*

##### Văn bản 2:

*Tuổi trẻ là đặc ân vô giá của tạo hóa ban cho bạn. Vô nghĩa của đời người là để tuổi xuân trôi qua trong vô vọng.(...) Người ta bảo, thời gian là vàng bạc, nhưng sử dụng đúng thời gian của tuổi trẻ là bảo bối của thành công. Tài năng thiên bẩm chỉ là điểm khởi đầu, thành công của cuộc đời là mồ hôi, nước mắt và thậm chí là cuộc sống. Nếu chỉ chăm chăm và tán dương tài năng thiên bẩm thì chẳng khác nào chim trời chỉ vỗ cánh mà chẳng bao giờ bay được lên cao. Mỗi ngày trôi qua rất nhanh. **Bạn đã dành thời gian cho những việc gì ? Cho bạn bè, cho người yêu, cho đồng loại và cho công việc? Và có bao giờ bạn rùng mình vì đã để thời gian trôi qua không lưu lại dấu tích gì không ?***

*Các bạn hãy xây dựng tầm nhìn rộng mở (...), biến tri thức của loài người,*

*của thời đại thành tri thức bản thân và cộng đồng, vận dụng vào hoạt động thực tiễn của mình. Trước mắt là tích lũy tri thức khi còn ngồi trên ghế nhà trường để mai ngày khởi nghiệp; tự mình xây dựng các chuẩn mực cho bản thân; nhận diện cái đúng, cái sai, cái đáng làm và cái không nên làm. Trường đời là trường học vĩ đại nhất, nhưng để thành công bạn cần có nền tảng về mọi mặt, thiếu nó không chỉ chông chênh mà có khi vấp ngã.*

### **Văn bản 3:**

*Thời gian chạy qua tóc mẹ  
Một màu trắng đến nôn nao  
Lưng mẹ cứ còng dần xuống  
Cho con ngày một thêm cao.*

### **Văn bản 4:**

*"Tia nắng tia nháy hoài trong ruộng lúa  
Núi uốn mình trong chiếc áo the xanh  
Đôi thoa son nằm dưới ánh bình minh  
Người mua bán ra vào đầy cổng chợ".*

*( Trích “Chợ Tết”, Đoàn Văn Cừ)*

### **Văn bản 5:**

Cây cam tên khoa học: *Citrus nobilis*, thuộc họ Rutaceae; nguồn gốc Trung Quốc, Châu Âu. Cây cam là cây cảnh trái, cây bụi, thân gỗ nhỏ. Cây thường được trồng ngoài trời. Cam, danh pháp khoa học hai phần: *Citrus sinensis*, tên tiếng Anh là Orange, là loài cây ăn quả cùng họ với bưởi. cây cam có quả nhỏ hơn quả bưởi, vỏ mỏng, khi chín thường có màu da cam, có vị ngọt hoặc hơi chua. Loài cam là một cây lai được trồng từ xưa, có thể lai giống giữa loài bưởi (*Citrus maxima*) và quýt (*Citrus reticulata*). Đây là cây nhỏ, cao đến khoảng 10 m, có cành gai và lá thường xanh dài khoảng 4-10 cm. Cam bắt nguồn từ Đông Nam Á, có thể từ Ấn Độ, Việt Nam hay miền nam Trung Quốc.

### **Đáp án:**

- + Văn bản 1: Phương thức tự sự
- + Văn bản 2: Phương thức nghị luận
- + Văn bản 3: Phương thức biểu cảm
- + Văn bản 4: Phương thức miêu tả
- + Văn bản 5: Phương thức thuyết minh

**Bài 2: Xác định thể thơ của các văn bản sau:**

### VĂN BẢN 1

*Thời gian chạy qua tóc mẹ  
Một màu trắng đến nôn nao  
Lưng mẹ cứ còng dần xuống  
Cho con ngày một thêm cao.*

### VĂN BẢN 2

*cò công năng qua sông*

*Chở luôn nước mắt cay nồng của cha  
Cha là một dải ngân hà*

*Con là giọt nước sinh ra từ nguồn.*

(trích “**Lục bát về cha**” - Thích Nhuận Hạnh)

### VĂN BẢN 3

*Ôi tuổi thơ, ta dầm mưa ta tắm.  
Ta lội tung tăng trên mặt nước mặt sông  
Ta lặn xuống, nghe vang xa tiếng sấm  
**Nghe mưa rơi, tiếng ầm tiếng trong.**  
Ôi đâu rồi những trò chơi tuổi trẻ  
Những tàu chuối bẹ dừa, những mảnh chòi nhỏ bé  
Những vết chân thơ ấu buổi đầu tiên  
Mấy tấm mo cau là mấy chiếc thuyền  
Mưa cuốn đi rồi.  
Mưa chảy xuống dòng sông quê nội  
Sóng nước quê hương dào dạt chảy về khơi,  
Chờ những kỷ niệm xưa, chìm lắng bốn phương trời.*

(Trích “**Nhớ cơn mưa quê hương**” - Lê Anh Xuân)

### Bài 3: Xác định ngôi kể cho những văn bản sau:

#### Văn bản 1: Con cáo và chùm nho

*Một buổi chiều nọ, có một chú cáo đang dạo bước trong rừng và chú phát hiện ra một chùm nho treo lơ lửng trên cành cây cao. Cáo thèm tới mức nước bọt cứ trào ra hai bên mép.*

**“Thứ này sẽ làm dịu cơn khát của mình đây” - chú nghĩ.**

*Lùi lại vài bước, chú cáo phóng người lên nhưng không hái được chùm nho nào mà chỉ tới lá nho mà thôi. Một lần nữa, chú cáo lại lùi lại vài bước và cố gắng để*

*hái được chùm nho nhưng vẫn thất bại. Cáo ta tìm đủ mọi cách nhưng vẫn không thể với tới được chùm nho.*

*Cuối cùng, bỏ cuộc, chú cáo héch mui lên và nói: "Dù gì thì cũng chỉ là những trái nho chua mà thôi", rồi nó cứ thế bỏ đi.*

## **VĂN BẢN 2**

*Vào một buổi chiều thứ bảy đầy nắng ở thành phố Ô –kla- hô-ma, tôi cùng một người bạn và hai đứa con của anh đến một câu lạc bộ giải trí. Bạn tôi tiến đến quầy vé và hỏi: “Vé vào cửa là bao nhiêu ? Bán cho tôi bốn vé”.*

*Người bán vé trả lời: “3 đô la một vé cho người lớn và trẻ em trên sáu tuổi. Trẻ em từ sáu tuổi trở xuống được vào cửa miễn phí. Các cậu bé này bao nhiêu tuổi?”*

*- Đứa lớn bảy tuổi và đứa nhỏ lên bốn. – Bạn tôi trả lời. – Như vậy tôi phải trả cho ông 9 đô la tất cả.*

*Người đàn ông ngạc nhiên nhìn bạn tôi và nói: “Lẽ ra ông đã tiết kiệm cho mình được 3 đô la. Ông có thể nói rằng đứa lớn mới chỉ sáu tuổi, tôi làm sao mà biết được sự khác biệt đó chứ!”*

*Bạn tôi từ tốn đáp lại: “Dĩ nhiên, tôi có thể nói như vậy và ông cũng sẽ không thể biết được. Nhưng bọn trẻ thì biết đấy. Tôi không muốn bán đi sự kính trọng của mình chỉ với 3 đô la”.*

### **Đáp án:**

+ Văn bản 1: Ngôi kể thứ ba

+ Văn bản 2: Ngôi kể thứ nhất

### **Bài tập 4: Chỉ ra BPTT được sử dụng trong các ví dụ sau:**

a) Hồn tôi là một vườn hoa lá

Rất đậm hương và rộn tiếng chim

=> **So sánh: “Hồn tôi” với “vườn hoa lá”**

b) Nghe xao động nắng trưa

Nghe bàn chân đỡ mỏi

Nghe gọi về tuổi thơ

( Trích bài thơ Tiếng gà trưa – Xuân Quỳnh )

⇒ **Điện ngữ (nghe), ADCĐCG (nghe ...)**

c) Dù sóng gió, giông bão xảy ra trên hải trình vạn dặm, có giữ vững bánh lái, cầm chắc tay chèo thì mới đến được đất liền. Sóng mà không biết tự cứu lấy mình, sóng thụ động buông thả, thì cũng giống như con bè trên dòng nước lớn, để mặc sóng gió xô đâu trôi đó, được chăng hay chớ, rồi sẽ mệt mỏi vì giông bão cuộc đời.

=> **Các phép tu từ được sử dụng trong đoạn trích trên:**

- **Biện pháp so sánh:** Câu sóng thụ động buông thả ... như một con bè trên dòng nước lớn. Phép so sánh cái trừu tượng với cái cụ thể.
- **Biện pháp ẩn dụ:** Các từ ngữ ẩn dụ là: sóng gió, dông bão, con bè trên dòng nước lớn. Có nghĩa muốn nói đến những khó khăn, vất vả trong cuộc sống.

d) Một người ăn xin đã già. Đôi mắt ông đỏ hoe, nước mắt ông giàn giụa, đôi môi tái nhợt, áo quần tả tơi. Ông chìa tay xin tôi. Tôi lục hết túi nọ, túi kia, không có lấy một xu, không có cả khăn tay, chẳng có gì hết. Ông vẫn đợi tôi, Tôi chẳng biết làm thế nào. Bàn tay tôi run run nắm chặt lấy bàn tay run rẩy của ông.

=> **Biện pháp tu từ liệt kê :** Đôi mắt ông đỏ hoe, nước mắt ông giàn giụa, đôi môi tái nhợt, áo quần tả tơi.

e) Bác đã lên đường theo tổ tiên

Mác, Lênin – thế giới người hiền (Tố Hữu)

=> **BPTT nói giảm nói tránh**

f) : *Khăn thương nhớ ai*

*Khăn rơi xuống đất?*

*Khăn thương nhớ ai*

*Khăn vắt trên vai (Ca dao)*

=> **nhân hoá, điệp ngữ**

g) Ninh Kiều máu chảy thành sông tanh trôi vạn dặm .

Tốt động thầy chất đầy nội nhơ để ngàn năm

(Trích “Bình Ngô đại cáo”- Nguyễn Trãi)

=> **Nói quá**

**Bài 5: Chỉ ra các phương tiện liên kết hình thức đã được sử dụng để liên kết câu trong mỗi đoạn văn sau:**

a) Vì tôi biết rõ, nhắc đến mẹ tôi, cô tôi chỉ cố ý gieo rắc vào đầu óc tôi những hoài nghi để tôi khinh miệt và ruồng rẫy mẹ tôi, một người đàn bà đã bị cái tội là goá chồng, nợ nần cùng túng quá, phải bỏ con cái đi tha hương cầu thực. Nhưng đời nào tình thương yêu và lòng kính mến mẹ tôi lại bị những rắp tâm tạnh bản tâm phạm đến...

(Nguyễn Hồng)

b) Đứng ngắm cây sầu riêng, tôi cứ nghĩ mãi về cái dáng cây kì lạ này. Thân nó khẳng khiu, cao vút, cành ngang thẳng đuột, thiếu cái dáng cong, đứng nghiêng, chiều quần, chiều lượn của cây xoài, cây nhãn. Lá nhỏ xanh vàng, hơi khép lại, tưởng như lá héo. Vậy mà khi trái chín, hương toả lìu lợu ngào, vị ngọt đến đam mê.

**Đáp án:**

a) Phép lặp : mẹ tôi; phép nối : nhưng

b) Phép liên tưởng: cây, thân, lá, trái; phép nối: vậy mà

**Bài 6: Dấu chấm lửng được dùng trong đoạn văn sau có tác dụng gì?**

*1. Thể điệu Huế có sôi nổi, tươi vui, có buồn cảm, băng khuâng, có tiếc thương ai oán ... Lời ca thông thả, trang trọng, trong sáng gọi lên tình người, tình đất nước, trai hiền, gái lịch.*

A. Tỏ ý người viết diễn đạt rất khó khăn

B. Nói lên sự ngập ngừng của người viết

C. Nói lên sự bí từ của người viết

**D. Tỏ ý còn nhiều cung bậc tình cảm chưa được kể ra hết của các thể điệu Huế**

**2. Dấu chấm lửng trong câu văn sau được dùng với dụng ý gì?**

Và Diên rất phẫn nân cho những tâm hồn cần cỗi như tâm hồn của vợ Diên. Đối với thị, trăng chỉ là ... đỡ tốn hai xu dầu! ( Nam Cao)

A. Tỏ ý hài hước

**B. Tỏ ý mỉa mai, chua chát**

C. Tỏ ý thông cảm

D. Tỏ ý bức tức

**3. Dấu chấm lửng trong câu văn sau có tác dụng gì?**

"Thốt nhiên một người nhà quê, mình mẩy lấm láp, quần áo ướt đầm, tất tả xông vào thở không ra lời:

- Bầm...quan lớn...đê vỡ mất rồi!" (Phạm Duy Tồn)

A. Thể hiện sự ngập ngừng vì không muốn nói.

**B. Cả (C), (D) đều đúng.**

C. Thể hiện lời nói ngập ngừng do hốt hoảng. (2)

D. Thể hiện lời nói ngập ngừng do quá mệt. (1)

**4. Dấu chấm lửng trong đoạn văn sau có tác dụng gì?**

"Rồi một ngày mưa rào. Mưa giăng giăng bốn phía. Có quầng nắng xuyên xuống

biển, óng ánh đủ màu: xanh lá mạ, tím phớt, hồng, xanh biếc..."(Vũ Tú Nam)

A. Nói lên sự ngập ngừng của người viết.

B. Tỏ ý người viết diễn đạt rất khó khăn.

**C. Tỏ ý còn nhiều màu sắc chưa liệt kê hết.**

D. Nói lên sự bí từ của người viết.

**4.Vận dụng:** Từ bài học ngày hôm nay, em học tập được điều gì để vận dụng vào cuộc sống của mình?

### 5. Hướng dẫn tự học:

- Xem lại toàn bộ phần lí thuyết đã ôn tập
- Xem lại các bài tập đã ôn tập
- Mỗi biện pháp tu từ đã ôn tập, em lấy thêm 1 ví dụ

| Kí duyệt của Ban giám hiệu | Kí duyệt của tổ chuyên môn  |
|----------------------------|-----------------------------|
|                            | ..... ngày tháng 7 năm 2023 |

Ngày soạn: 17/7/2023

Ngày dạy: /7/2023

## Bài 2: RÈN KĨ NĂNG LÀM BÀI TẬP ĐỌC HIỂU(t)

### I/Mục tiêu

#### 1.Năng lực

- HS nhận biết những câu hỏi đọc hiểu thường gặp
- Biết cách làm một số dạng câu hỏi
- Hình thành năng lực tự học, năng lực hợp tác, năng lực phân tích

#### 2.Phẩm chất:

- Hình thành cho học sinh các phẩm chất như: Tự lập, tự tin, chăm chỉ, trung thực...
- Rèn cho học sinh biết phân biệt đúng sai...

### II/Chuẩn bị của GV và HS

**1.Giáo viên:** tài liệu, giáo án, phiếu học tập

**2.Học sinh:** Xem lại kiến thức đã học ở kì 2 lớp 7

### III/Tiến trình dạy học

| <p><b>1.Mở đầu:</b> (GV kiểm tra sĩ số, nhắc nhở học sinh về tinh thần học tập, hướng dẫn học sinh ghi chép bài và học bài ở nhà)</p> <p><b>2.Hình thành kiến thức mới</b></p>                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Tổ chức thực hiện                                                                                                                                                                                                                                                                           | Sản phẩm                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p><b>Ôn tập về các câu hỏi trắc nghiệm tự luận</b></p> <p>Chuyển giao nhiệm vụ:</p> <p>+ GV yêu cầu nêu ra một số dạng câu hỏi trắc nghiệm tự luận và hướng dẫn học sinh cách làm từng dạng câu hỏi.</p> <p>+ HS theo sự hướng dẫn của GV nắm bắt cách làm và thực hành làm từng dạng.</p> | <p><b>6.Các câu hỏi trắc nghiệm tự luận</b></p> <p><b>6.1.Dạng câu hỏi: là gì,vì sao, như thế nào, làm gì?</b></p> <p>+Nếu trong câu hỏi có “theo văn bản, theo đoạn trích, theo tác giả...”=&gt; thì HS tìm câu trả lời trong văn bản và ghi lại</p> <p>+ Nếu trong câu hỏi có “ theo em” =&gt; thì câu trả lời dựa theo ý hiểu của bản thân mình)</p> <p><b>6.2.Câu hỏi nêu ý nghĩa của văn bản</b></p> <p>Dạng bài tập này học sinh cần trả lời câu hỏi sau:</p> <p>+ Đoạn trích trên viết về cái gì? Điều gì?</p> <p>+ Qua đoạn trích tác giả muốn ca ngợi điều gì? nhắc nhở người đọc điều gì? hay thể hiện tình cảm gì?</p> <p><b>6.3. Câu hỏi nêu thông điệp</b></p> <p>HS có thể viết hoàn chỉnh thành đoạn văn hoặc gạch ý nhưng nên viết đoạn văn và cần đảm bảo những ý sau:</p> <p>+ Nêu thông điệp chung (thông điệp về điều gì?)</p> <p>+ Nêu thông điệp cụ thể (thông điệp cần nêu ngắn gọn)</p> <p>+ Lí giải đây là những thông điệp có ý nghĩa vì sao</p> <p><b>6.4.Câu hỏi nêu bài học</b></p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>HS có thể viết hoàn chỉnh thành đoạn văn hoặc gạch ý nhưng nên viết đoạn văn và cần đảm bảo những ý sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>+ Nêu bài học chung (bài học về điều gì?)</li> <li>+ Nêu bài học cụ thể trong đó có bài học nhận thức và bài học hành động</li> <li>+ Lí giải đây là những bài học có ý nghĩa vì sao</li> </ul> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### 3. Hoạt động luyện tập

**Bài 1: Xác định ý nghĩa của các văn bản sau:**

**Văn bản 1:**

*Dù con đếm được cát sông  
 Nhưng không đếm được tấm lòng mẹ yêu  
 Dù con đo được sớm chiều  
 Nhưng không đo được tình yêu mẹ hiền  
 Dù con đi hết trăm miền  
 Nhưng tình của mẹ vẫn liền núi non  
 Dù con cảm được sóng cồn  
 Nhưng không ngăn được tình thương mẹ dành*  
**( Thích Nhật Tử)**

**Văn bản 2:**

#### THỜI GIAN LÀ VÀNG

*Ngạn ngữ có câu: Thời gian là vàng. Nhưng vàng thì mua được mà thời gian không mua được. Thế mới biết vàng có giá mà thời gian là vô giá.*

*Thật vậy, thời gian là sự sống. Bạn vào bệnh viện mà xem, người bệnh nặng, nếu kịp thời chạy chữa thì sống, để chậm là chết.*

*Thời gian là thắng lợi. Bạn hỏi các anh bộ đội mà xem, trong chiến đấu, biết nắm thời cơ, đánh địch đúng lúc là thắng lợi, để mất thời cơ là thất bại.*

*Thời gian là tiền. Trong kinh doanh, sản xuất hàng hóa đúng lúc là lãi, không đúng lúc là lỗ.*

*Thời gian là tri thức. Phải thường xuyên học tập thì mới giỏi. Học ngoại ngữ mà bữa đực, bữa cái, thiếu kiên trì, thì học mấy cũng không giỏi được.*

*Thế mới biết, nếu biết tận dụng thời gian thì làm được bao nhiêu điều cho bản thân và cho xã hội. Bỏ phí thời gian thì có hại và về sau hối tiếc cũng không kịp.*  
(TheoPhương Liên, SGK Ngữ văn 9, Tập hai, NXB Giáo dục Việt Nam, 2007, tr. 36 - 37)

**Đáp án:**

- + Văn bản 1: Văn bản trên viết về tình yêu thương của người mẹ dành cho con để từ đó bộc lộ tình cảm yêu mến, kính trọng, biết ơn của nhà thơ dành cho mẹ.
- + Văn bản 2: Đoạn trích trên viết về giá trị của thời gian để từ đó nhắc nhở mỗi chúng ta cần biết quý trọng thời gian, tránh lãng phí thời gian một cách vô ích.

**Bài 2:** *“Thành công và thất bại chỉ đơn thuần là những điểm mốc nối tiếp nhau trong cuộc sống để tôi luyện nên sự trưởng thành của con người. Thất bại giúp con người đúc kết được kinh nghiệm để vươn tới chiến thắng và khiến những thành công đạt được thêm phần ý nghĩa. Không có ai luôn thành công hay thất bại, tuyệt đối thông minh hay đại khờ, tất cả đều phụ thuộc vào nhận thức, tư duy tích cực hay tiêu cực của mỗi người. Như chính trị gia người Anh, Sir Winston Churchill, từng nói: “Người bi quan nhìn thấy khó khăn trong mỗi cơ hội, còn người lạc quan nhìn thấy cơ hội trong mỗi khó khăn”. Sẽ có những người bị ám ảnh bởi thất bại, bị chúng bủa vây, che lấp những cơ hội dẫn tới thành công. Tuy nhiên, đừng sa vào vũng lầy bi quan đó, thất bại là một lẽ tự nhiên và là một phần tất yếu của cuộc sống. Đó là một điều bạn không thể tránh khỏi, nếu không muốn nói thực sự là trải nghiệm mà bạn nên có trong đời. Vì vậy, hãy thất bại một cách tích cực.*

**(Trích từ cuốn *Học vấp ngã để từng bước thành công* - John C.Maxwell)**

- 1.Theo văn bản thất bại giúp con người điều gì?
2. Tác giả của đoạn trích đã khuyên chúng ta điều gì khi gặp thất bại?
3. Theo em vì sao thất bại lại giúp con người ta có được thành công?

**Đáp án:**

- 1.Thất bại giúp con người đúc kết được kinh nghiệm để vươn tới chiến thắng và khiến những thành công đạt được thêm phần ý nghĩa.
- 2.Tác giả của đoạn trích khuyên chúng ta hãy thất bại theo cách tích cực
3. Thất bại giúp con người có thêm những bài học, kinh nghiệm; giúp ta mạnh mẽ, bản lĩnh hơn khi đối mặt với khó khăn, thử thách. Đồng thời trải qua những thất bại, chúng ta sẽ trở nên vững vàng hơn cho chặng đường sau đó để đạt được thành công.

**Bài 3: Em rút ra được bài học gì từ đoạn trích sau:**

Khi nhìn cuộc đời với ánh mắt tiêu cực, người ta sẽ luôn thấy hoài nghi, lo âu, sợ hãi. Lúc đó, người ta sẽ không làm việc tốt hơn, ít yêu thương hơn, ít cống hiến hơn; sẽ đánh mất tiềm năng và sự tốt đẹp trong bản thân họ. Sự quá tải thông tin tiêu cực sẽ làm mất niềm tin, không mang lại cho xã hội sự an toàn hơn và không giúp cho cuộc sống tốt đẹp hơn.

Khi gửi niềm tin yêu vào con người, nếu ta là một người sống hết mình vì mọi người, luôn tin tưởng, sẵn sàng bao dung và tha thứ thì ta sẽ có niềm tin và sẽ sống có ý nghĩa hơn.

Chúng ta không nên chỉ nhìn vào những mặt trái của cuộc sống rồi vội đánh mất niềm tin vào bản thân, vào thế giới xung quanh. Trách nhiệm tìm lại niềm tin vào cuộc sống phải là tự thân mỗi người. **Hãy tự vấn ta đã và sẽ làm gì cho cuộc đời này, cho xã hội này ngày càng đáng sống hơn. Đừng nghĩ là xã hội vô cảm và dần thiếu vắng người tốt.** Lòng tốt vẫn quanh đây. Chúng ta không sợ người xấu mà chỉ sợ người tốt không làm gì.

*(Đừng đánh mất niềm tin của Diệp Văn Sơn, báo Người lao động)*

**Đoạn văn tham khảo:**

Qua đoạn trích trên, tác giả đã đem đến cho người đọc những bài học vô cùng sâu sắc. Đó là bài học về niềm tin trong cuộc sống(nêu bài học chung). Trước hết chúng ta cần phải hiểu rằng cuộc sống còn rất nhiều những điều tốt đẹp và niềm tin vào cuộc sống là điều rất cần thiết. Chính vì thế chúng ta cần giữ vững niềm tin trong cuộc sống. Không nên nhìn đời bằng ánh mắt tiêu cực. Đừng nghĩ là xã hội vô cảm và dần thiếu vắng người tốt. Người tốt vẫn quanh ta. Hãy xây dựng cho mình một lối sống tích cực, tốt đẹp hơn(bài học cụ thể). Đây là những bài học có ý nghĩa vì niềm tin tạo động lực, sức mạnh cho con người vượt qua khó khăn, thử thách, là nền tảng dẫn đến thành công. Niềm tin vào những người xung quanh chính là nền tảng để tạo nên những điều tốt đẹp. Một xã hội sẽ không thể tốt đẹp nếu con người không có niềm tin(bài học có ý nghĩa vì). Những bài học được rút ra từ đoạn trích này không chỉ có ý nghĩa với cá nhân mỗi người mà còn có ý nghĩa với cả cộng đồng, cả xã hội.

**Bài 4: Theo em qua đoạn trích sau tác giả muốn gửi đến người đọc những thông điệp gì?**

*Jonathan là một người có bộ óc thông minh, nhanh nhạy trong những phân tích về tình hình kinh tế, ông sống và làm việc hết sức chăm chỉ. Hiện Jonathan đang là một tỉ phú. Và Authur cũng là một người có trí óc thông minh không kém, chỉ cần 30 giây để giải ô chữ của tờ NewYork, phân tích tình hình kinh tế Mỹ Latinh trong vòng*

nửa giờ và tính nhẩm nhanh hơn hầu hết mọi người dù họ có dùng máy tính. Nhưng hiện giờ Authur đang là tài xế của Jonathan. Điều đó giúp Jonathan đường hoàng ngồi ở băng ghế sau của xe limousine còn Authur thì ở phía trước cầm lái. Điều gì phân chia mức độ thành đạt của họ? Điều gì giải thích sự khác biệt giữa thành công và thất bại ?

Câu trả lời nằm trong khuôn khổ một cuộc nghiên cứu của trường đại học Standford. Những nhà nghiên cứu tập hợp thật đông những trẻ em từ 4 đến 6 tuổi, sau đó đưa chúng vào một căn phòng và mỗi em được phát một viên kẹo. Chúng được giao ước: Có thể ăn kẹo ngay lập tức hoặc chờ thêm mười lăm phút nữa sẽ được thưởng thêm một viên kẹo cho sự chờ đợi. Một vài em ăn kẹo ngay lúc đó. Những em khác thì cố chờ đợi để có phần kẹo nhiều hơn. Nhưng ý nghĩa thực sự của cuộc nghiên cứu chỉ đến mười năm sau đó, qua điều tra và theo dõi sự trưởng thành của các em. Các nhà nghiên cứu nhận thấy rằng những đứa trẻ kiên trì chờ đợi phần thưởng đã trưởng thành và thành đạt hơn so với những đứa trẻ vội ăn ngay viên kẹo. Điều đó giải thích ra sao? Điểm khác biệt mấu chốt giữa thành công và thất bại không chỉ đơn thuần là việc chăm chỉ hay sở hữu bộ óc của thiên tài mà đó chính là khả năng trì hoãn những mong muốn tức thời. Những người kiềm chế được sự cám dỗ của “ Những viên kẹo ngọt ” trên đường đời thường vươn tới đỉnh cao thành công. Ngược lại, những ai vội ăn hết phần kẹo mình đang có thì sớm hay muộn cũng rơi vào cảnh thiếu thốn, cùng kiệt.(...) Có thể nói, cuộc đời như một viên kẹo thơm ngọt, nhưng khi nào thưởng thức và thưởng thức nó như thế nào thì đó là điều chúng ta phải tìm hiểu.

(Trích Không theo lối mòn - Joachim de Posada & Ellen Singer, NXB Tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh, 2016, tr. 03)

Gợi ý:

Qua đoạn trích tác giả đã đem đến cho người đọc những thông điệp có ý nghĩa. Đó là những thông điệp về thái độ cần có của mỗi người trước những cám dỗ đời thường(thông điệp chung). Thông điệp thứ nhất là: **Cuộc đời có rất nhiều những cám dỗ ngọt ngào mà chúng ta không lường trước được.** Và thông điệp thứ 2 là: **Con người cần tìm cách ứng phó với cám dỗ cũng như trở ngại để vươn tới thành công**(thông điệp cụ thể). Đây là những thông điệp có ý nghĩa vì cám dỗ luôn xuất hiện với vẻ bề ngoài đẹp đẽ để đánh lừa con người. Nếu không có đủ tỉnh táo, đủ bản lĩnh để vượt qua, chống lại những cám dỗ đó thì chúng ta sẽ sớm nhận lấy những thất bại. Một người không chống được những cám dỗ sẽ khó lòng đạt được thành công. Những thông điệp này không chỉ có ý nghĩa với cá nhân mỗi người mà còn có ý nghĩa

với cả cộng đồng và xã hội.(Vì sao thông điệp có ý nghĩa)

**4.Vận dụng:** Từ bài học ngày hôm nay, em học tập được điều gì để vận dụng vào cuộc sống của mình?

**5. Hướng dẫn tự học:**

- Xem lại toàn bộ phần lí thuyết đã ôn tập đặc biệt là dạng nêu ý nghĩa, bài học và thông điệp
- Xem lại các bài tập đã ôn tập

| Kí duyệt của Ban giám hiệu | Kí duyệt của tổ chuyên môn  |
|----------------------------|-----------------------------|
|                            | ..... ngày tháng 7 năm 2023 |

Ngày soạn: /7/2023

Ngày dạy: /7/2023

**Bài 3: RÈN KĨ NĂNG LÀM BÀI TẬP ĐỌC HIỂU(LT)**

**I/Mục tiêu**

**1.Năng lực**

- HS nhận biết những câu hỏi đọc hiểu thường gặp
- Biết cách làm một số dạng câu hỏi
- Hình thành năng lực tự học, năng lực hợp tác, năng lực phân tích

**2.Phẩm chất:**

- Hình thành cho học sinh các phẩm chất như: Tự lập, tự tin, chăm chỉ, trung thực...
- Rèn cho học sinh biết phân biệt đúng sai...

**II/Chuẩn bị của GV và HS**

**1.Giáo viên:** tài liệu, giáo án, phiếu học tập

**2.Học sinh:** Xem lại kiến thức đã học ở kì 2 lớp 7

### III/Tiến trình dạy học

**1.Mở đầu:** (GV kiểm tra sĩ số, nhắc nhở học sinh về tinh thần học tập, hướng dẫn học sinh ghi chép bài và học bài ở nhà)

**2.Hình thành kiến thức mới (Bài học này không có nội dung hình thành kiến thức mới)**

**3.Luyện tập**

**Bài 1: Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi từ 1 đến 10**

#### CHIẾC ĐÈN ÔNG SAO

*Thằng Tùng ôm khư khư chồng báo trước ngực. Nó len lỏi đi dọc đường Hàng Mã rồi xuôi theo phố Lương Văn Can. Đèn điện sáng trưng. Một thế giới của tuổi thơ ở đây. Đủ các loại đồ chơi. Những chiếc đèn lồng, đèn ông sao treo kín lối đi, xếp đầy trong thùng giấy, tràn cả xuống lòng đường.*

*Dòng người, dòng xe đi mua sắm quà trung thu rất đông. Thằng Tùng thần thần nhìn. Có cậu bé, cô bé cũng chỉ trạc tuổi nó ngồi trên những chiếc xe máy đắt tiền bắt bố mẹ đi hết cửa hàng này sang cửa hiệu nọ để chọn mua đồ chơi. Những thứ đồ chơi cao cấp giá hàng trăm, hàng triệu đồng mà chúng vẫn chê khiến bố mẹ chúng phải chạy xe lòng vòng mãi.*

*Nhìn những chiếc đèn ông sao bày la liệt bên đường, thằng Tùng chỉ ước ao có được một chiếc. Nó và em Bi sẽ chơi chung. Nhất định nó sẽ nhường cho cu Bi cầm lâu hơn...*

*Chợt nhớ tới chồng báo còn nặng trên tay, thằng Tùng vội cất tiếng rao. Giọng nó đã khản đặc:*

*- Ai... báo... đây...! Báo công an, báo pháp luật, báo an ninh thủ đô... một vụ... giết... người... hai vụ... cướp... hiếp... đây...*

*Không ai gọi mua báo. Thằng Tùng thấy lo lắng. Báo không bán hết phải trả lại đại lý thì sẽ bị khấu trừ vào số tiền những tờ đã bán được, lời lãi chả còn là bao. "Nhưng thôi... - Nó nghĩ - ... cũng vẫn đủ tiền ăn một ngày của hai anh em nó". Mẹ nó đang ốm mệt không gánh hàng rong vào phố được, chỉ loanh quanh ở cái chợ ngoài bãi sông quét dọn, rửa bát thuê. Chắc giờ này trong gian nhà nhỏ ở chân đê mẹ và cu Bi*

đang mong nó về. Nó lại định cất tiếng rao thì có người gọi:

- Ê... báo! Còn "Mua và bán" không?

Một bà chủ cửa hiệu bên đường vẫy nó. Thằng Tùng mừng quýnh:

- Dạ! Còn... còn ạ!

Thằng Tùng rút tờ "Mua và bán" đưa cho bà chủ cửa hiệu. Nhận tiền xong nó vừa định bước đi thì bà ta lại bảo:

- Khên giúp cái thùng đèn ông sao kia vào trong nhà! Hết khách rồi...

- Vâng ạ!

Thằng Tùng đáp và đặt tập báo xuống bậc cửa. Vừa bám vào cái thùng các-tông định cùng bà chủ hiệu đẩy lên nhà thì nó vội kêu lên:

- Khoan đã bà ơi! Có một chiếc đèn ông sao bị rơi ra ngoài, kéo thùng qua thì hỏng mất.

- Rơi đâu mà rơi! Cái thằng oắt con lúc này bố mẹ mua cho rồi lại chê đập bẹp vứt đi đấy...

- Bà cho cháu nhé!

- Mà lấy thì lấy đi! Nó bị bẹp mất một cánh rồi!

Thằng Tùng sung sướng chộp lấy chiếc đèn ông sao đang nằm lăn lóc dưới đất. Nó cẩn thận đặt chiếc đèn lên trên chồng báo rồi giúp bà chủ hiệu đưa thùng hàng vào nhà.

Cầm chiếc đèn ông sao bị bẹp một cánh trên tay thằng Tùng cứ ngắm nghía mãi. Nó tính sẽ lấy một chiếc que lửa vào bên trong chiếc đèn nắn cho cái cánh bị bẹp phồng lên như cũ. Thế là tết trung thu này hai anh em nó sẽ có một cái đèn ông sao rồi. Thằng Tùng thấy lòng mình lâng lâng. Cu Bi giờ này chắc cũng đã ngủ. Thằng Tùng chợt nảy ra một ý nghĩ. Nó sẽ giấu thật kỹ chiếc đèn ông sao, chờ đến đúng đêm trung thu mới lấy ra, chắc chắn cu Bi sẽ bị bất ngờ và thích thú lắm.

Thằng Tùng về đến nhà thì trăng đã lên cao. Ánh trăng mùa thu lấp loá trên sông

*nước sông Hồng...*

*(Theo truyện ngắn Trọng Bảo)*

**Câu 1.** Ai là người kể chuyện?

- A. Thăng Tùng
- B. Cu Bi
- C. Một người khác không xuất hiện trong truyện
- D. Bà chủ cửa hiệu

**Câu 2.** Đâu là thành phần vị ngữ trong câu “Dòng người, dòng xe đi mua sắm quà trung thu rất đông”?

- A. Dòng xe đi mua sắm quà trung thu rất đông
- B. Đi mua sắm quà trung thu rất đông
- C. Mua sắm quà trung thu rất đông
- D. Quà trung thu rất đông

**Câu 3.** Biện pháp tu từ nào đã được sử dụng trong câu “Những chiếc đèn lồng, đèn ông sao treo kín lối đi, xếp đầy trong thùng giấy, tràn cả xuống lòng đường.”?

- A. So sánh
- B. Nhân hóa
- C. Điệp ngữ
- D. Nói quá

**Câu 4.** Chủ đề của truyện là gì?

- A. Lòng dũng cảm
- B. Tinh thần lạc quan
- C. Tinh thần đoàn kết
- D. Lòng yêu thương con người

**Câu 5.** Vì sao Thăng Tùng lại có cảm giác "sung sướng chộp lấy chiếc đèn ông sao đang nằm lẫn lóc dưới đất"?

- A. Vì Tùng sẽ có đồ chơi trong tết trung thu.
- B. Vì Tùng nghĩ mình sẽ sửa lại chiếc đèn đó để bán.

- C. Vì tết trung thu này Tùng sẽ có đèn ông sao để cùng chơi với cu Bi.  
D. Vì Tùng đã bán được thêm một tờ báo.

**Câu 6.** Từ “thần thờ” trong câu “Thằng Tùng thần thờ nhìn.” miêu tả tâm trạng như thế nào?

- A. Ngẩn ngơ, mất hết vẻ linh hoạt  
B. Buồn không chú ý việc chi cả  
C. Buồn, nghĩ về hoàn cảnh nghèo khó của mình  
D. Bâng khuâng, ngơ ngác

**Câu 7.** Trong câu: " Hết khách rồi..." dấu chấm lửng có tác dụng gì?

- A. Biểu thị lời trích dẫn bị lược bớt  
B. Thể hiện chỗ lời nói bỏ dở, hay ngập ngừng, ngắt quãng  
C. Làm giãn nhịp điệu câu văn, chuẩn bị cho sự xuất hiện của một từ ngữ biểu thị nội dung bất ngờ hay hài hước, châm biếm.  
D. Tỏ ý còn nhiều sự vật, hiện tượng tương tự chưa liệt kê hết

**Câu 8.** Câu chuyện xảy ra vào thời điểm nào trong năm?

- A. Tết Nguyên Đán  
B. Tết Đoan Ngọ  
C. Tết Nguyên tiêu  
D. Tết Trung thu

**Câu 9.** Nếu em là nhân vật thằng Tùng trong câu chuyện, em hành động như thế nào khi được bà chủ cho chiếc đèn ông sao hồng? Vì sao em lại làm như vậy?

**Câu 10.** Ghi lại một cách ngắn gọn tâm trạng của em sau khi làm được một việc tốt.

Đáp án:

| Câu      | Nội dung        | Điểm       |
|----------|-----------------|------------|
|          | <b>ĐỌC HIỂU</b> | <b>6,0</b> |
| <b>1</b> | C               | 0,5        |
| <b>2</b> | B               | 0,5        |

|    |                                                                                                             |     |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 3  | C                                                                                                           | 0,5 |
| 4  | D                                                                                                           | 0,5 |
| 5  | C                                                                                                           | 0,5 |
| 6  | C                                                                                                           | 0,5 |
| 7  | A                                                                                                           | 0,5 |
| 8  | D                                                                                                           | 0,5 |
| 9  | - Nêu được cách cư xử của Tùng: Yêu thương em Bi<br>- Đưa ra cách cư xử của mình và lí do của cách cư xử ấy | 1,0 |
| 10 | - Nêu việc tốt mà em đã làm<br>- Ghi ngắn gọn tâm trạng sau việc làm ấy                                     | 1,0 |

**Bài 2: Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:**

HƯƠNG NHÃN

1. Hàng năm mùa nhãn chín

Anh em về thăm nhà

Anh trèo lên thoăn thoắt

Tay với những chùm xa

4. Em ngồi bên bàn học

Hương nhãn thơm bay đầy

Ve kêu rung trời sao

Một trời sao ban ngày

2. Năm nay mùa nhãn đến

Anh chưa về thăm nhà

Nhãn nhà ta bom giội

Vẫn dậy vàng sắc hương

5. Vườn xanh biếc tiếng chim

Dơi chiều khua chạng vạng

Ai dất ông trắng vàng

Thả chơi trong lùm nhãn

3. Mấy ngàn ngày bom qua

Nhãn vẫn về đúng vụ

Cùi nhãn vừa vào sữa

6. Đêm. Hương nhãn đặc lại

Thơm ngoài sân trong nhà

Mẹ em nằm thao thức

Vỏ thắm vàng nắng pha

Nhớ anh đang đi xa...

(Trần Đăng Khoa-*Góc sân và khoảng trời*, NXB, 1999)

Câu 1 :Bài thơ trên thuộc thể thơ nào?

A.Lục bát

B.Bảy chữ

C.Bốn chữ

D.Năm chữ

Câu 2:Các phương thức biểu đạt sử dụng trong bài thơ?

A.Tự sự ,miêu tả

B.Miêu tả ,nghị luận

C.Biểu cảm ,tự sự và miêu tả

D.Biểu cảm ,miêu tả

Câu 3: Yếu tố tự sự được sử dụng trong bài thơ để bộc lộ tình cảm ,cảm xúc là:

A.Kể về người anh hàng năm về thăm nhà.

B.Kể về mùa nhãn bị bom tàn phá.

C.Kể về việc em ngồi học bài.

D.Kể về người mẹ hàng đêm thao thức nhớ anh.

Câu 4:Bài thơ có bao nhiêu từ láy ?

A.Một từ

B.Hai từ

C.Ba từ

D.Bốn từ

Câu 5:Hai câu thơ:”*Ai dất ông trăng vàng/Thả chơi trong lùm nhãn*” miêu tả cảnh vật vào thời điểm nào?

A.Cảnh vật trong vườn nhãn vào buổi sáng

B.Cảnh vật trong vườn nhãn vào buổi chiều

C.Cảnh vật trong vườn nhãn lúc chiều tối

D.Cảnh vật trong vườn nhãn lúc đêm khuya.

Câu 6:Câu thơ:”*Ve kêu rung trời sao/Một trời sao ban ngày*” có ý nghĩa gợi tả gì?

A.Những vì sao trên bầu trời

B.Tiếng ve kêu to làm rung cả sao trời

C.Ban ngày trên bầu trời vẫn xuất hiện các vì sao

D.Tiếng ve lay động những chùm hoa nhĩn như những chùm sao

Câu 7 :Em hiểu như thế nào về câu thơ: “*Đêm.Hương nhĩn đặc lại*”?

A.Hương nhĩn thơm đậm đặc

B.Ban đêm mùi hương nhĩn lan toả khắp không gian

C.Màn đêm bao trùm mùi hương nhĩn

D.Mùi hương nhĩn về đêm nồng nàn, đọng lại trong không gian

Câu 8:Nhĩn vật trữ tình và người mẹ trong bài thơ đều hướng nỗi niềm của mình về :

A.Hương nhĩn đêm

B.Mùa nhĩn chín

C.Người anh xa nhà

D.Đêm trắng nơi vườn nhĩn.

Câu 9:Nêu cảm nhận của em về hai câu thơ cuối bài thơ?

Câu 10:Bài thơ khơi gợi trong em những tình cảm gì?

Đáp ản:

| Câu      | Nội dung                              | Điểm       |
|----------|---------------------------------------|------------|
|          | <b>ĐỌC HIỂU</b>                       | <b>6,0</b> |
| <b>1</b> | D :Thơ năm chữ                        | 0,5        |
| <b>2</b> | C :Biểu cảm ,tự sự ,miêu tả           | 0,5        |
| <b>3</b> | D: Kể về người mẹ thao thức nhớ anh   | 0,5        |
| <b>4</b> | C:Có ba từ láy                        | 0,5        |
| <b>5</b> | C:Miêu tả cảnh vật vào lúc chiều tối. | 0,5        |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |     |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 6  | D:Tiếng ve lay động những chùm hoa nhĩn như những chùm sao.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0,5 |
| 7  | D: Mùi hương nhĩn về đêm nồng nàn đọng lại trong không gian.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0,5 |
| 8  | C:Hướng nỗi niềm về người anh xa nhà.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0,5 |
| 9  | <p>-HS cảm nhận được giá trị nội dung ,nghệ thuật của hai câu thơ : “Mẹ em nằm thao thức. Nhớ anh đang đi xa”.</p> <p>*Gợi ý: -Hai câu thơ bộc lộ tâm trạng thao thức của người mẹ trong đêm</p> <p>-Hàng năm vào mùa nhĩn anh lại về thăm nhà trèo lên cây hái nhĩn.Năm nay mùa nhĩn đến nhưng anh vẫn chưa về thăm nhà.Mùi hương nhĩn đặc sảng trong đêm càng làm cho mẹ thao thức nhớ anh-người lính xa nhà đi chiến đấu bảo vệ quê hương đất nước.</p> <p>-Từ láy thao thức vừa gợi hình vừa gợi cảm ,diễn tả sâu sắc tâm tư, tình cảm của người mẹ khi nhớ con trong xa cách.</p> | 1,0 |
| 10 | <p>HS nêu được những suy nghĩ tình cảm của mình khi đọc văn bản trên.</p> <p>*Gợi ý: -Yêu quý ,trân trọng tất cả những gì thân thuộc,gắn gũi của quê hương.</p> <p>-Yêu thương những người thân yêu trong gia đình.Dù người thân có đi xa thì tình cảm yêu thương ấy vẫn đọng đầy với nỗi nhớ da diết khôn nguôi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                  | 1,0 |

### Bài 3: HAI BIỂN HỒ

*Người ta bảo ở bên Pa-le-xtin có hai biển hồ... Biển hồ thứ nhất gọi là biển Chết. Đúng như tên gọi, không có sự sống nào bên trong cũng như xung quanh biển hồ này. Nước trong hồ không có một loại cá nào có thể sống nổi. Ai cũng đều không muốn sống gần đó. Biển hồ thứ hai là Ga-li-lê. Đây là biển hồ thu hút nhiều khách du*

lịch nhất. Nước ở biển hồ lúc nào cũng trong xanh mát rượi, người có thể uống được mà cá cũng sống được. Nhà cửa được xây cất rất nhiều ở đây. Vườn cây xung quanh tốt tươi nhờ nguồn nước này.

Nhưng điều kì lạ là cả hai biển hồ này đều được đón nhận nguồn nước từ sông Gioóc-đăng. Nước sông Gioóc-đăng chảy vào biển Chết. Biển Chết đón nhận và giữ riêng cho mình mà không chia sẻ nên nước trong biển Chết trở nên mặn chát. Biển hồ Ga-li-lê cũng đón nhận nguồn nước từ sông Gioóc-đăng rồi từ đó tràn qua các hồ nhỏ và sông lạch, nhờ vậy nước trong hồ này luôn sạch và mang lại sự sống cho cây cối, muông thú, con người.

Một định lí trong cuộc sống mà ai cũng đồng tình: Một ánh lửa sẻ chia là một ánh lửa lan toả, một đồng tiền kinh doanh là một đồng tiền sinh lợi. Đôi môi có hé mở mới thu nhận được nụ cười. Bàn tay có mở rộng trao ban, tâm hồn mới tràn ngập vui sướng.

Thật bất hạnh cho ai cả đời chỉ biết giữ cho riêng mình. "Sự sống" trong họ rồi cũng sẽ chết dần chết mòn như nước trong lòng biển Chết...

(Theo Quà tặng của cuộc sống)

### Thực hiện các yêu cầu:

**Câu 1.** Văn bản trên thuộc kiểu văn bản nào?

- A. Tự sự    B. Miêu tả    C. Biểu cảm    D. Nghị luận

**Câu 2.** Mục đích chính của văn bản là gì?

- A. Kể câu chuyện về hai biển hồ  
B. Giới thiệu về những biển hồ nổi tiếng trên thế giới  
C. Bộc lộ cảm xúc của tác giả về sự sống và cái chết  
D. Bàn luận về những cách sống trong xã hội

**Câu 3.** Văn bản trên đề cập đến vấn đề gì trong cuộc sống?

- A. Đoàn kết là sức mạnh  
B. Uống nước nhớ nguồn

C. Vô cảm và nhân ái

D. Cho và nhận

**Câu 4.** Câu văn nào thể hiện rõ nhất quan điểm của tác giả trong văn bản?

A. Nhưng điều kì lạ là cả hai biển hồ này đều được đón nhận nguồn nước từ sông Gioóc-đăng.

B. Biển Chết đón nhận và giữ riêng cho mình mà không chia sẻ nên nước trong biển Chết trở nên mặn chát.

C. Bàn tay có mở rộng trao ban, tâm hồn mới tràn ngập vui sướng.

D. Thật bất hạnh cho ai cả đời chỉ biết giữ cho riêng mình.

**Câu 5.** Dòng nào sau đây nêu không đúng về đặc sắc nghệ thuật của văn bản?

A. Sử dụng câu chuyện để dẫn dắt vấn đề

B. Sử dụng các dẫn chứng thực tế sinh động

C. Sử dụng lối nói ẩn dụ giàu sắc thái biểu cảm

D. Ngôn ngữ trang trọng có tính phóng đại

**Câu 6.** Trong hai câu sau có mấy số từ ?

*Người ta bảo ở bên Pa-le-xtin có hai biển hồ... Biển hồ thứ nhất gọi là biển Chết.*

A. Một      B. Hai      C. Ba      D. Bốn

**Câu 7.** Hình ảnh biển Ga-li-lê tượng trưng cho điều gì?

A. Sự sẻ chia và lan toả

B. Niềm hạnh phúc của người nhận

C. Lối sống ích kỉ, chỉ giữ lại cho riêng mình

D. Cách sống khiêm nhường, giản dị

**Câu 8.** Dấu chấm lửng cuối văn bản có công dụng gì?

*"Sự sống" trong họ rồi cũng sẽ chết dần chết mòn như nước trong lòng biển Chết...*

- A. Thể hiện chỗ lời nói ngập ngừng, ngắt quãng
- B. Làm giãn nhịp điệu câu văn, chuẩn bị cho sự xuất hiện của một từ ngữ biểu thị nội dung bất ngờ
- C. Tỏ ý còn nhiều sự vật, hiện tượng tương tự chưa liệt kê hết
- D. Câu văn bỏ dở, thể hiện thông điệp mở của tác giả muốn gửi đến mọi người với những suy ngẫm sâu xa.

**Câu 9.** Hãy rút ra bài học sau khi đọc văn bản?

**Câu 10.** Em có đồng tình với quan điểm sống của tác giả được nêu trong đoạn trích? Vì sao?

**Đáp án:**

| Câu | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Điểm       |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|     | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>6,0</b> |
| 1   | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0,5        |
| 2   | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0,5        |
| 3   | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0,5        |
| 4   | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0,5        |
| 5   | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0,5        |
| 6   | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0,5        |
| 7   | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0,5        |
| 8   | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0,5        |
| 9   | - HS nêu được cụ thể bài học rút ra từ văn bản<br>HS có thể rút ra những thông điệp ý nghĩa từ văn bản:<br>VD: Ta cần cho đi và chia sẻ yêu thương nhiều hơn ra cuộc sống xung quanh. Ta cần nhìn cuộc sống bằng thái độ lạc quan, giang rộng tấm lòng và sự sẻ chia thì những điều tốt đẹp mới đến với cuộc sống của chúng ta. | 1,0        |

|               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |     |
|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|               | <p><b>10</b> - Nêu được quan điểm: đồng tình/ không đồng tình/ đồng tình một phần.<br/>- Lí giải được lí do lựa chọn quan điểm của bản thân.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 1,0 |
| <p>Bài 4:</p> | <p style="text-align: center;"><b>MẸ VẮNG NHÀ NGÀY BÃO</b></p> <p style="text-align: center;">             Mấy ngày mẹ về quê<br/>             Là mấy ngày bão nổi<br/>             Con đường mẹ đi về<br/>             Con mưa dài chặn lối.         </p> <p style="text-align: center;">             Hai chiếc giường ướt một<br/>             Ba bố con nằm chung<br/>             Vẫn thấy trông phía trong<br/>             Nằm ấm mà thao thức.         </p> <p style="text-align: center;">             Nghĩ giờ này ở quê<br/>             Mẹ cũng không ngủ được<br/>             Thương bố con vụng về<br/>             Củi mùn thì lại ướt.         </p> <p style="text-align: center;">             Nhưng chị vẫn hái lá<br/>             Cho thỏ mẹ, thỏ con<br/>             Em thì chăm đàn ngan<br/>             Sớm lại chiều no bữa<br/>             Bố đội nón đi chợ<br/>             Mua cá về nấu chua...         </p> <p style="text-align: center;">             Thế rồi cơn bão qua<br/>             Bầu trời xanh trở lại<br/>             Mẹ về như nắng mới<br/>             Sáng ấm cả gian nhà.         </p> <p style="text-align: right;"> <i>Tác giả: Đặng Hiền.<br/>             (Trích Hồ trong mây)</i> </p> |     |

Thực hiện các yêu cầu:

**Câu 1. Bài thơ được sáng tác theo thể thơ nào?**

- A. Thơ lục bát
- B. Thơ bốn chữ
- C. Thơ năm chữ
- D. Thơ tự do

**Câu 2. Ý nào sau đây nêu lên đặc điểm của thể thơ năm chữ ?**

- A. Mỗi dòng thơ có năm chữ, không giới hạn số câu.
- B. Mỗi dòng thơ có năm chữ, có giới hạn số câu.
- C. Mỗi dòng thơ có bốn chữ, không giới hạn số câu.
- D. Mỗi dòng thơ có bốn chữ, có giới hạn số câu.

**Câu 3. Trong bài thơ trên có mấy số từ?**

- A. Một
- B. Hai
- C. Ba
- D. Bốn

**Câu 4. Tình cảm, cảm xúc của con dành cho mẹ trong bài thơ là gì?**

- A. Tình cảm yêu thương và nhớ mong mẹ.
- B. Tình cảm yêu thương và biết ơn mẹ.
- C. Niềm vui sướng khi có mẹ bên cạnh.
- D. Cô đơn, trống vắng khi mẹ vắng nhà.

**Câu 5. Câu thơ nào nói lên niềm vui của cả nhà khi mẹ về?**

- A. Máy ngày mẹ về quê
- B. Thế rồi cơn bão qua
- C. Bầu trời xanh trở lại

D. Mẹ về như nắng mới

**Câu 6. Chủ đề của bài thơ này là gì?**

- A. Vai trò của người mẹ và tình cảm gia đình.
- B. Tình cảm nhớ thương của con dành cho mẹ.
- C. Ca ngợi đức hạnh người phụ nữ Việt Nam.
- D. Ca ngợi tình mẫu tử thiêng liêng.

**Câu 7. Bài thơ ca ngợi ai, về điều gì ?**

- A. Ca ngợi trách nhiệm nặng nề của người mẹ trong gia đình
- B. Ca ngợi đức hi sinh và tình yêu thương của mẹ.
- C. Ca ngợi sự cần cù, siêng năng, chăm chỉ của người mẹ.
- D. Ca ngợi tình cảm của những người thân trong gia đình.

**Câu 8. Câu thơ nào dưới đây có hình ảnh so sánh?**

- A. Con mưa dài chặn lối.
- B. Bó đội nón đi chợ.
- C. Mẹ về như nắng mới.
- D. Mẹ cũng không ngủ được

**Câu 9. Cảm nhận của em về hình ảnh thơ trong hai dòng thơ cuối.**

**Câu 10. Hãy rút ra bài học sau khi đọc bài thơ.**

**Đáp án:**

| Câu | Nội dung | Điểm |
|-----|----------|------|
|     | ĐỌC HIỂU | 6,0  |
| 1   | C        | 0,5  |
| 2   | A        | 0,5  |

|    |                                                                                                                                                                 |     |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 3  | C                                                                                                                                                               | 0,5 |
| 4  | B                                                                                                                                                               | 0,5 |
| 5  | C                                                                                                                                                               | 0,5 |
| 6  | A                                                                                                                                                               | 0,5 |
| 7  | B                                                                                                                                                               | 0,5 |
| 8  | C                                                                                                                                                               | 0,5 |
| 9  | Mẹ trở về làm cả ngôi nhà toả rạng ánh sáng của niềm vui, niềm hạnh phúc.                                                                                       | 1,0 |
| 10 | - HS nêu được bài học từ ý nghĩa của bài thơ: <i>lòng biết ơn người mẹ đã hi sinh cho gia đình; biết đoàn kết giúp đỡ anh chị em khi gia đình gặp khó khăn.</i> | 1,0 |

**4.Vận dụng:** Từ bài học ngày hôm nay, em học tập được điều gì để vận dụng vào cuộc sống của mình?

**5. Hướng dẫn tự học:**

- Xem lại các bài tập đã ôn tập
- Chuẩn bị dạng bài văn nghị luận về một vấn đề đời sống

| Kí duyệt của Ban giám hiệu | Kí duyệt của tổ chuyên môn  |
|----------------------------|-----------------------------|
|                            | ..... ngày tháng 7 năm 2023 |

Ngày soạn: /7/2023

Ngày dạy: /7/2023

**Bài 4: RÈN KĨ NĂNG**

**LÀM BÀI VĂN NGHỊ LUẬN VỀ MỘT VẤN ĐỀ ĐỜI SỐNG**

**I/Mục tiêu**

**1.Năng lực**

- Học sinh được ôn tập, củng cố nâng cao năng lực viết nghị luận về vấn đề trong đời

sống.

- Nắm vững quy trình viết bài văn nghị luận về vấn đề trong đời sống.
- Biết viết bài văn nghị luận về vấn đề trong đời sống, trình bày rõ vấn đề và ý kiến của người viết; đưa ra lí lẽ rõ ràng và bằng chứng đa dạng.
- Biết sáng tạo, linh hoạt khi thực hiện nhiệm vụ học tập.

## 2. Phẩm chất

- **Trách nhiệm:** Có tinh thần trách nhiệm cao đối với những ý kiến tán thành về những vấn đề có ý nghĩa trong đời sống.
- Có ý thức chăm chỉ học tập.

## II/Chuẩn bị của GV và HS

1. **Giáo viên:** tài liệu, giáo án, phiếu học tập
2. **Học sinh:** Xem lại kiến thức đã học ở kì 2 lớp 7

## III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC:

### 1.Hoạt động khởi động

GV chiếu cho HS quan sát một số hình ảnh và đặt câu hỏi: Những hình ảnh sau làm em liên tưởng đến sự việc, hiện tượng gì diễn ra trong cuộc sống hằng ngày?

**Hình 1:**



**Hình 2:**



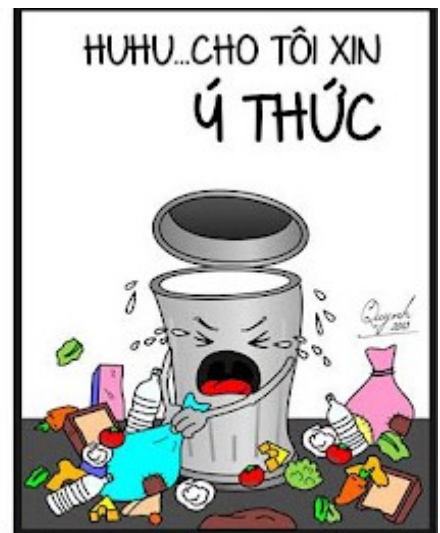
Hình 3:



TRANH 1



TRANH 2



TRANH 3

- HS quan sát và trả lời câu hỏi
- + Hình 1: Ham mê trò chơi điện tử.
- + Hình 2: Hội chứng cuồng “thần tượng”
- + Hình 3: Xả rác bừa bãi

- GV dẫn dắt nêu nhiệm vụ buổi ôn tập

## 2. Hoạt động hình thành kiến thức mới

| Tổ chức thực hiện                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Sản phẩm                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>*Bước 1: GV yêu cầu HS thảo luận cặp đôi phiếu HT1</b></p> <p>1, Thế nào là viết bài văn nghị luận về một vấn đề trong đời sống? (đặc điểm kiểu bài)</p> <p>2, Các yếu tố trong bài văn nghị luận về một vấn đề đời sống được yêu cầu ra sao? (Vấn đề bàn luận, hệ thống luận điểm, luận cứ)</p> <p>3, Để viết bài văn nghị luận về một vấn đề trong đời sống, em cần chú ý thực hiện những gì?</p> <p><b>*Bước 2: HS căn cứ phần định hướng SGK trả lời câu hỏi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Từng cặp đôi trả lời câu hỏi theo hình thức chia sẻ kết quả thảo luận của mình: <ul style="list-style-type: none"> <li>+ Một học sinh hỏi.</li> <li>+ Một học sinh trả lời.</li> <li>+ Cuối cùng người hỏi cùng thống nhất với người trả lời về nội dung.</li> </ul> </li> <li>- HS dưới lớp theo dõi, nhận xét, đánh giá hoạt</li> </ul> | <p><b>I. Viết bài văn nghị luận về một vấn đề trong đời sống:</b></p> <p><b>1. Định nghĩa: Bài văn nghị luận về một vấn đề trong đời sống là một văn bản nghị luận mà trong đó người viết nêu lên và trình bày ý kiến của mình (tán thành hay phản đối) về một vấn đề nào đó của đời sống bằng cách đưa ra được lí lẽ rõ ràng kết hợp bằng chứng đa dạng để thuyết phục người đọc, người nghe.</b></p> <p><b>2. Các yếu tố chính trong bài văn nghị luận về một vấn đề đời sống:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vấn đề nghị luận: Thuộc chủ đề, đề tài gì?</li> <li>- Luận điểm: Là nội dung chính của bài văn nghị luận về một vấn đề đời sống.</li> <li>- Luận cứ: Hệ thống lí lẽ, dẫn chứng và phân tích, bình luận... để làm sáng tỏ vấn đề nghị luận (ý kiến) <ul style="list-style-type: none"> <li>+ Yêu cầu của lí lẽ trong văn bản nghị luận: Lí lẽ phải ngắn gọn, thuyết phục thể hiện được suy nghĩ của người viết về vấn đề, lí lẽ phải có tính khách quan phổ biến thuyết phục người đọc bằng lẽ phải, chân lí khoa học.</li> <li>+ Bằng chứng trong văn bản nghị luận: là những sự thật (nhân vật, sự kiện, tư liệu,... đảm bảo tính xác thực có giá trị lấy từ thực tế đời sống, từ kết quả nghiên cứu khoa học,...) và bằng chứng phải phù hợp với vấn đề nghị luận.</li> </ul> </li> </ul> <p><b>3. Để viết bài văn nghị luận về một vấn đề trong đời sống (trình bày ý kiến tán thành) , cần chú ý:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Nêu được vấn đề và ý kiến cần bàn luận.</li> <li>- Trình bày được sự tán thành với ý kiến cần bàn luận.</li> <li>- Tập trung làm nổi rõ sự tán thành của mình thông qua các lí lẽ rõ ràng và bằng chứng đa dạng.</li> </ul> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>động của các cặp đôi.</p> <p><b>*Bước 3:</b> GV nhận xét và kết luận về yêu cầu của kiểu bài và những lưu ý</p> <p><b>Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ</b></p> <p><b>*Giáo viên chiếu đề bài</b></p> <p><b>Đề 1:</b> Ham mê trò chơi điện tử, nên hay không nên?</p> <p><b>Đề 2:</b> Ngưỡng mộ thần tượng là một nét đẹp văn hóa, nhưng mê muội thần tượng lại là một thảm họa</p> <p><b>Yêu cầu thực hiện theo gợi ý của phiếu học tập đã giao ở buổi học trước</b></p> <p><b>Tổ 1:</b> Học sinh thuộc tổ 1 thực hiện nhiệm vụ với bài 1.</p> <p><b>Tổ 2:</b> Học sinh thuộc tổ 2 thực hiện nhiệm vụ với bài 2.</p> <p><b>Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ</b></p> <p><b>*HS</b> chuẩn bị thực hiện với đề bài trên: Định hướng, tìm ý và lập dàn ý, viết bài, đọc và sửa chữa.</p> <p><b>Bước 3: Báo cáo, thảo luận</b></p> <p>- HS báo cáo cá nhân và thảo luận bổ sung cho</p> | <p>- Thể hiện thái độ dứt khoát khi thể hiện quan điểm của mình.</p> <p>- Bài viết có bố cục đầy đủ 3 phần: Mở bài, thân bài, kết bài.</p> <p><b>II. Thực hành viết bài văn nghị luận về một vấn đề đời sống:</b></p> <p><b>1.Xác định vấn đề nghị luận:</b></p> <p>- Vấn đề cần trình bày suy nghĩ (nghị luận) mà đề yêu cầu là gì? Phần mở bài em dự kiến giới thiệu như thế nào cho trúng yêu cầu?</p> <p>- Chỉ nêu khái quát, ngắn gọn một số biểu hiện tiêu biểu, không kể lể dài dòng.</p> <p><b>2. Xác định mục đích viết:</b> cần trả lời câu hỏi: Viết cho ai đọc? Viết để làm gì?</p> <p>- Đối tượng người đọc: Những người quan tâm đến vấn đề được bàn luận.</p> <p>- Viết để bày tỏ sự tán thành với một ý kiến nào đó, đưa ra những lí lẽ dẫn chứng phù hợp để tạo sức thuyết phục mọi người đồng tình với quan điểm của bản thân, từ đó rút ra ý nghĩa của vấn đề được tán thành.</p> <p><b>3. Tìm ý và lập dàn ý:</b></p> <p><b>*Tìm ý:</b> Đặt câu hỏi và trả lời các câu hỏi:</p> <p>- Vấn đề gì được nêu ra bàn luận?</p> <p>- Vấn đề gợi ra những cách hiểu nào?</p> <p>- Ý kiến nào đáng quan tâm nhất?</p> <p>- Vì sao bày tỏ thái độ tán thành?</p> <p>- Những lí lẽ bằng chứng nào cần đưa ra để chứng tỏ sự tán thành là xác đáng?</p> <p><b>Ví dụ:</b></p> <p>+ Vấn đề bàn luận: Ham mê trò chơi điện tử, nên hay không nên?</p> <p>+ Giải thích thế nào là trò chơi điện tử.</p> <p>+ Trình bày thực trạng ham mê trò chơi điện tử.</p> <p>+ Nguyên nhân hiện tượng ham mê trò chơi điện tử.</p> <p>+ Hậu quả ham mê trò chơi điện tử.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |     |      |     |          |     |      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------|-----|----------|-----|------|
| <p>nhau.</p> <p><b>*GV nhận xét và kết luận</b> về yêu cầu của kiểu bài và những việc cần thực hiện cho các khâu chuẩn bị, tìm ý và lập dàn ý, viết bài và kiểm tra, chỉnh sửa..</p> <p><b>Bước 4. Đánh giá, kết luận :</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Cho HS đánh giá bài viết của bạn và bản thân theo tiêu chí bảng kiểm.</li><li>- HS trên cơ sở góp ý đánh giá tự kiểm tra và chỉnh sửa lại bài viết.</li><li>- GV nhận xét, tuyên dương, rút kinh nghiệm buổi học.</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>+ Lựa chọn nên hay không nên ham mê trò chơi điện tử.</li><li>+ Những lí lẽ và bằng chứng: trong cuộc sống, ...</li></ul> <p><b>*Lập dàn ý:</b> Lựa chọn, sắp xếp ý theo bố cục ba phần.</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- <b>Mở bài:</b> Giới thiệu vấn đề đời sống cần bàn trong bài nghị luận và nêu ý kiến của người viết về vấn đề cần bàn luận.</li><li>- <b>Thân bài:</b><ul style="list-style-type: none"><li>+ Giải thích những từ ngữ, khái niệm quan trọng. Nếu bài viết bàn về một câu tục ngữ, danh ngôn thì cần giải thích ý nghĩa cả câu.</li><li>+ Khẳng định ý kiến tán thành của người viết về vấn đề.</li><li>+ Thể hiện thái độ tán thành ý kiến được nêu bằng các ý:<ul style="list-style-type: none"><li>++ Khía cạnh thứ nhất cần tán thành (lí lẽ + bằng chứng)</li><li>++ Khía cạnh thứ hai cần tán thành (lí lẽ + bằng chứng)....</li></ul></li><li>- Lật lại vấn đề: nhìn nhận vấn đề ở chiều hướng ngược lại, trao đổi với ý kiến trái chiều, đánh giá những ngoại lệ, bổ sung ý cho vấn đề thêm toàn vẹn.</li></ul></li><li>- <b>Kết bài:</b> Khẳng định lại ý kiến. Đề xuất giải pháp, nêu bài học nhận thức và phương hướng hành động.</li></ul> <p><b>4. Viết bài theo dàn ý hợp lí:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Dựa vào dàn ý đã lập viết bài văn hoàn chỉnh.</li><li>- Lần lượt viết mở bài, thân bài, kết bài. Trình tự lập luận phù hợp; lí lẽ xác đáng, sắc bén, thuyết phục.</li><li>- Có thể sử dụng các trích dẫn, danh ngôn để tăng sức thuyết phục cho bài viết.</li><li>- Cần đan xen yếu tố biểu cảm, tự sự phù hợp. Thể hiện quan điểm, lập trường của người viết trước vấn đề.</li></ul> <p><b>5. Kiểm tra và chỉnh sửa:</b> Kiểm tra chỉnh sửa bài viết cả về hình thức, nội dung theo tiêu chí.</p> |     |      |     |          |     |      |
| <p style="text-align: center;"><b>Bảng kiểm</b></p> <p style="text-align: center;"><b>ĐÁNH GIÁ BÀI VĂN NGHỊ LUẬN VỀ MỘT VẤN ĐỀ TRONG ĐỜI SỐNG</b></p> <table><tr><td>STT</td><td>Tiêu chí</td><td>Đạt</td><td>Chưa</td></tr></table>                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |     |      | STT | Tiêu chí | Đạt | Chưa |
| STT                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Tiêu chí                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Đạt | Chưa |     |          |     |      |

|           |                                                                                 |                                                                                               |  | <b>đạt</b> |
|-----------|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------|
| <b>1</b>  | <b>Mở bài</b>                                                                   | Giới thiệu được vấn đề cần bàn luận                                                           |  |            |
| <b>2</b>  |                                                                                 | Nêu được ý kiến về vấn đề cần bàn luận                                                        |  |            |
| <b>3</b>  | <b>Thân bài</b>                                                                 | Giải thích được từ ngữ quan trọng và ý nghĩa của câu danh ngôn, tục ngữ cần bàn luận (nếu có) |  |            |
| <b>4</b>  |                                                                                 | Nêu được ít nhất hai lí lẽ thuyết phục, chặt chẽ để làm rõ ý kiến                             |  |            |
| <b>5</b>  |                                                                                 | Nêu được bằng chứng đa dạng, thuyết phục để củng cố cho lí lẽ.                                |  |            |
| <b>6</b>  |                                                                                 | Sắp xếp lại các lí lẽ, bằng chứng theo một trình tự hợp lý.                                   |  |            |
| <b>7</b>  | <b>Kết bài</b>                                                                  | Lật lại vấn đề, bổ sung ý kiến để cách nhìn về vấn đề thêm toàn diện                          |  |            |
| <b>8</b>  |                                                                                 | Khẳng định lại ý kiến của mình.                                                               |  |            |
| <b>9</b>  |                                                                                 | Đề xuất giải pháp, bài học nhận thức và phương hướng hành động.                               |  |            |
| <b>10</b> | Bài viết đã bám sát dàn ý đã lập chưa.                                          |                                                                                               |  |            |
| <b>11</b> | Đảm bảo tính liên kết giữa các câu trong đoạn văn, các đoạn trong văn bản chưa. |                                                                                               |  |            |
| <b>12</b> | Đoạn văn đảm bảo về yêu cầu về chính tả, cách sử dụng từ ngữ, ngữ pháp.         |                                                                                               |  |            |

### 3. Hoạt động luyện tập:

**Đề số 1:** Nhân dân ta có câu: *Có công mài sắt có ngày nên kim*. Em hãy viết một bài văn nghị luận thể hiện sự tán thành của mình về tính đúng đắn của câu tục ngữ.

#### Gợi ý dàn bài

##### **Mở bài:**

*Nêu lí do muốn chia sẻ vấn đề đời sống cần bàn luận trong bài nghị luận (bày tỏ thái độ tán thành)*

- Tán thành với tính đúng đắn của câu tục ngữ: *Có công mài sắt có ngày nên kim*: sự kiên trì, nhẫn nại sẽ đem lại thành công trong cuộc sống.

##### **Thân bài:**

*- Vấn đề gợi ra cách hiểu nào?*

Giải thích ngắn gọn nghĩa đen và nghĩa bóng của câu tục ngữ:

- + Nghĩa đen của câu tục ngữ: có công mài sắt sẽ thành được cây kim
- + Nghĩa bóng: Có nghị lực, có cố gắng bền bỉ nhất định thu được thành công. Câu tục ngữ đề cao lòng kiên trì nhẫn nại của con người.

- *Vì sao bày tỏ thái độ tán thành?*

Câu tục ngữ gợi được bài học đúng đắn về sự kiên trì, nhẫn nại của con người trong cuộc sống. Bài học từ câu tục ngữ phù hợp với mọi thời đại, mọi công việc, mọi lứa tuổi...

- *Những lí lẽ và bằng chứng nào cần đưa ra để chứng tỏ sự tán thành là xác đáng?*

+ *Ý 1: Khía cạnh thứ nhất cần tán thành (lí lẽ, bằng chứng)*

Trong học tập, nghiên cứu khoa học và sáng tạo nghệ thuật (dẫn chứng kết hợp với lí lẽ).

+ *Ý 2: Khía cạnh thứ hai cần tán thành (lí lẽ, bằng chứng)*

Trong lao động sản xuất để xây dựng đất nước (dẫn chứng kết hợp với lí lẽ).

+ *Ý 3: Khía cạnh thứ ba cần tán thành (lí lẽ, bằng chứng)*

Trong chiến đấu chống giặc để bảo vệ Tổ quốc (dẫn chứng kết hợp với lí lẽ).

+ *Ý 4: Khía cạnh thứ ba cần tán thành (lí lẽ, bằng chứng)*

Ở trong nước, trên thế giới, chung quanh ta (dẫn chứng kết hợp với lí lẽ).

- *Bàn luận mở rộng:* Lên án những người chưa có lòng kiên trì.

- *Bài học nhận thức và hành động:* Cần phải tu dưỡng, rèn luyện lòng kiên trì trong học tập và cuộc sống.

**Kết bài :**

*Rút ra ý nghĩa của ý kiến được tán thành.*

Câu tục ngữ luôn có giá trị, là châm ngôn sống của mỗi người.

**Gợi ý làm bài**

♦ **Mở bài**

Nếu như ca dao là dòng nước trong lành tưới mát, nuôi dưỡng tâm hồn con người thì tục ngữ chính là "túi khôn dân gian", là kho tàng tri thức quý báu mà mỗi người dân Việt Nam vẫn luôn trân trọng và học hỏi. Trong cuộc sống, không có một thành công nào tự nhiên mà có. Tất cả những thành quả tốt đẹp đều được nẩy nở từ những tháng ngày cố gắng rèn luyện không ngừng. Sự cố gắng, kiên trì bền bỉ ấy được nhân ta đúc kết trong câu tục ngữ: “*Có công mài sắt, có ngày nên kim*” quả thật rất đúng đắn. Tôi hoàn toàn tán thành với chân lí được gửi gắm qua câu tục ngữ.

♦ **Thân bài**

Câu tục ngữ xuất phát từ một câu chuyện ngụ ngôn nọ. Khi mà một cậu bé đang

đi trên đường, thấy một bà cụ đang cúi đầu làm gì đó. Được hỏi, bà cụ trả lời rằng đang mài sắt thành kim. Cậu bé ngạc nhiên và không tin. Ngày qua ngày, có một lần cậu bé lại quay trở lại. Thanh sắt to hôm nào đã biến thành một cây kim nhỏ xíu rồi. Cậu bé rất khâm phục bà cụ và đã hiểu ra một điều: thì ra chỉ cần kiên trì và cố gắng, không bỏ cuộc thì một ngày chúng ta cũng sẽ đạt được thành công và những điều ta mong muốn. Đó chính là sức mạnh của sự kiên trì, nhẫn nại. Có thể thấy rằng, một chiếc kim bé nhỏ, nhìn có vẻ tầm thường nhưng lại tiêu tốn rất nhiều công sức của người lao động. Từ đó chúng ta có thể suy rộng ra, nếu muốn thành công thì cần phải biết cố gắng, nỗ lực và kiên trì. Có chịu khó rèn luyện, cố gắng vươn lên thì chúng ta mới vượt qua được gian lao thử thách để hoàn thành công việc được giao, cho dù là những việc nhỏ bé nhất.

Câu tục ngữ soi rọi vào cuộc sống, chúng ta mới thấm nhuần tính đúng đắn và ý nghĩa lớn lao của nó. Để đạt được thành công, con người cần phải kiên trì, nỗ lực học hỏi, biết giải quyết mọi khó khăn và tiến lên phía trước. Hẳn nhiều người Việt Nam chúng ta vẫn còn nhớ câu chuyện “Rùa và Thỏ”. Với ý chí và lòng quyết tâm cao độ, chú Rùa chậm chạp đã chiến thắng Thỏ trong cuộc thi chạy. Qua đó ta cũng có thể thấy rằng, những kẻ chủ quan, ỷ lại mình có tài mà không chịu cố gắng, không chịu nỗ lực thì cuối cùng kết quả chỉ là thất bại mà thôi.

Trong suốt những chín năm kháng chiến chống Pháp (1945 – 1954) ròng rã, cũng chính nhờ lòng kiên trì nhẫn nại, chịu đựng gian khổ, thiếu thốn mà nhân dân ta đã làm nên một chiến thắng Điện Biên Phủ lừng lẫy: “Chín năm làm một Điện Biên/ Nên vàng hoa đỏ, nên thiên sử vàng” (Tố Hữu). Cũng không lâu sau đó, nhân dân ta lại phải tiếp tục trường kì kháng chiến chống Mỹ, bền bỉ đấu tranh, cuối cùng cũng đã “đánh cho Mỹ cút đánh cho ngụy nhào” và toàn thắng đã về ta, thống nhất đất nước vào mùa xuân năm 1975 với chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử.

Cũng như vậy, có rất nhiều công trình khoa học lớn nhỏ ra đời đâu phải chỉ nhờ tài năng mà phần lớn còn phải nhờ lòng nhẫn nại và sự kiên trì của con người. Từ những hạt thóc giống quý báu đem từ Nhật về, Giáo sư Lương Đình Của phải mất hàng chục năm, trải qua hàng ngàn thí nghiệm lai tạo mới cho ra được những giống lúa phù hợp với thổ nhưỡng Việt Nam và cho năng suất cao.

Trên thế giới, hai vợ chồng nhà bác học Pi-e Quy-ri và Ma-ri Quy-ri đã miệt mài nghiên cứu, kì công lọc đi lọc lại tám tấn quặng chỉ để tìm ra 0,1 gam chất phóng xạ Ra-đi-um, giúp khai phá một nền khoa học có sức mạnh vô cùng ghê gớm khi đem phục vụ lợi ích hoà bình nhân loại.

Còn rất rất nhiều ví dụ khác nữa mà chúng ta có thể thấy rằng sự kiên trì, nỗ lực

vươn lên sẽ giúp chúng ta có được những thành công tốt đẹp. Và câu tục ngữ "Có công mài sắt có ngày nên kim" cho đến hôm nay vẫn còn là một kinh nghiệm rèn luyện bản thân vô cùng quý giá.

Tại sao không thể cố gắng và thử một lần? Bài học về sự nhẫn nại và kiên trì đến bây giờ vẫn chưa thôi giá trị. Đặc biệt trong cuộc sống hiện đại, giới trẻ ngày càng được bao bọc và chở che quá nhiều dễ sinh ra lười nhác và không chịu cố gắng. Đó là một mối lo của đất nước. Nhưng nếu cứ cố gắng một cách mù quáng, không biết điểm dừng cho việc của mình, đó cũng không phải điều tốt.

Từng ngày rèn luyện, chăm chỉ, như cây xanh đang ngày đêm hút dinh dưỡng và trưởng thành, đến một lúc ta sẽ thấy mình khác trước rất nhiều. Nếu không biết cố gắng và nỗ lực, chúng ta chỉ mãi là người đi phía sau và bị bỏ lại mà thôi. Nếu có ý định sợ khó, ngại khổ mà bỏ cuộc giữa chừng, không thể cố gắng vì lý tưởng của mình thì càng đáng buồn hơn. Cuộc sống có mấy lần ta được sống là mình, sống cho mình.

#### ♦ Kết bài

Lời khuyên của cha ông là bài học vào đời quý giá. Trước khi bắt tay vào công việc; trước khi từ bỏ ước mơ hoài bão của mình, ta hãy nghĩ tới thanh "sắt" và cây "kim". Chúng ta phải biết tự rèn luyện ý chí và nghị lực, rèn luyện đức tính kiên trì mới mong đạt tới thành công.

**4. Vận dụng:** Từ bài học ngày hôm nay, em học tập được điều gì để vận dụng vào cuộc sống của mình?

#### 5. Hướng dẫn tự học:

- Xem lại toàn bộ phần lí thuyết đã ôn tập
- Xem lại các bài tập đã ôn tập
- Viết hoàn chỉnh bài văn

| Kí duyệt của Ban giám hiệu | Kí duyệt của tổ chuyên môn  |
|----------------------------|-----------------------------|
|                            | ..... ngày tháng 7 năm 2023 |
| Ngày soạn: /7/2023         |                             |

Ngày dạy: /7/2023

## Bài 5: RÈN KĨ NĂNG

### LÀM BÀI VĂN NGHỊ LUẬN VỀ MỘT VẤN ĐỀ ĐỜI SỐNG (LT)

#### I/Mục tiêu

##### 1.Năng lực

- Học sinh được ôn tập, củng cố nâng cao năng lực viết nghị luận về vấn đề trong đời sống.
- Nắm vững quy trình viết bài văn nghị luận về vấn đề trong đời sống.
- Biết viết bài văn nghị luận về vấn đề trong đời sống, trình bày rõ vấn đề và ý kiến của người viết; đưa ra lí lẽ rõ ràng và bằng chứng đa dạng.
- Biết sáng tạo, linh hoạt khi thực hiện nhiệm vụ học tập.

##### 2. Phẩm chất

- **Trách nhiệm:** Có tinh thần trách nhiệm cao đối với những ý kiến tán thành về những vấn đề có ý nghĩa trong đời sống.
- Có ý thức chăm chỉ học tập.

#### II/Chuẩn bị của GV và HS

1. **Giáo viên:** tài liệu, giáo án, phiếu học tập
2. **Học sinh:** Xem lại kiến thức đã học ở kì 2 lớp 7

#### III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC:

##### 1.Hoạt động khởi động

GV cho học sinh vấn đáp 10 câu hỏi về nội dung lí thuyết đã ôn từ bài học trước vừa để củng cố kiến thức vừa để tạo hứng thú vào bài mới.

**2.Hoạt động hình thành kiến thức mới** (Bài học này không có nội dung kiến thức mới)

##### 3.Hoạt động luyện tập

**Đề 1:** Có ý kiến cho rằng: *Dùng đồ nhựa một lần tiện nhưng không lợi*, em hãy viết bài văn nghị luận thể hiện sự tán thành của mình về ý kiến trên.

##### *Mở bài:*

*Nêu lí do muốn chia sẻ vấn đề đời sống cần bàn luận trong bài nghị luận (bày tỏ thái độ tán thành)*

- Hiện nay việc con người sử dụng đồ nhựa trong đời sống rất phổ biến. Tuy nhiên dùng đồ nhựa tiện ích nhưng tác hại khôn lường.

##### *Thân bài:*

- *Vấn đề gợi ra cách hiểu nào?*

Những chiếc túi nilon, chai nhựa, hộp nhựa, ống hút nhựa... đang là lựa chọn hàng đầu. Hầu hết người dùng ưa thích bởi chúng rất tiện dụng. Tuy nhiên, những rác thải này có thể tồn tại hàng chục, hàng trăm, thậm chí hàng nghìn năm, trở thành mối đe dọa không chỉ đối với môi trường, hệ sinh thái mà còn ảnh hưởng trực tiếp đến sức khỏe con người.

**- Vì sao bày tỏ thái độ tán thành?**

Đây là cách nhìn nhận đúng đắn về thực tế của việc con người sử dụng đồ nhựa một lần.

**- Những lí lẽ và bằng chứng nào cần đưa ra để chứng tỏ sự tán thành là xác đáng?**

+ Ý 1: *Khía cạnh thứ nhất cần tán thành (lí lẽ, bằng chứng):* Ưu điểm của việc dùng đồ nhựa một lần:

Với ưu điểm bền chắc, tiện dụng, giá thành thấp, loại vật liệu này nhanh chóng “phủ sóng” trên nhiều lĩnh vực của đời sống xã hội. Cùng với túi nilon thì đồ nhựa dùng một lần cũng được nhiều người ưa chuộng.

+ Ý 2: *Khía cạnh thứ hai cần tán thành (lí lẽ, bằng chứng):* Tác hại của việc dùng đồ nhựa một lần: Không chỉ gây tác hại đến sức khỏe của con người mà còn là tác nhân đe dọa môi trường sống của cả nhân loại. Khi sử dụng túi nilon để đựng thực phẩm sẽ làm cho thực phẩm nhiễm các chất phụ gia có trong túi nilon gây ảnh hưởng đến sức khỏe con người. Ngoài ra, khi thải bỏ các túi nilon chứa các vi khuẩn gây hại có thể làm phát sinh, lây lan các dịch bệnh trong cộng đồng.

**- Bàn luận mở rộng:**

Những hiểm họa từ rác thải nhựa mang lại là rất lớn. Tuy nhiên, cho đến nay con người chưa có các loại vật liệu khác để thay thế hoàn toàn.

**- Bài học nhận thức và hành động:**

+ Công tác tuyên truyền thực hiện tốt.

+ Có ý thức sử dụng các vật dụng thay thế thân thiện với môi trường.

**Kết bài:**

*Rút ra ý nghĩa của ý kiến được tán thành.*

- Khẳng định lại vấn đề sử dụng đồ nhựa một lần sẽ rất có hại đến sức khỏe và môi trường sống.

**👉 Gợi ý làm bài**

**♦ Mở bài**

Những chiếc túi nilon, chai nhựa, hộp nhựa, ống hút nhựa... đang là lựa chọn hàng đầu. Hầu hết người dùng ưa thích bởi chúng rất tiện dụng. Tuy nhiên, những rác thải này có thể tồn tại hàng chục, hàng trăm, thậm chí hàng nghìn năm, trở thành mối

đe dọa không chỉ đối với môi trường, hệ sinh thái mà còn ảnh hưởng trực tiếp đến sức khỏe con người. Tôi hoàn toàn nhất trí với ý kiến: *Dùng đồ nhựa một lần tiện nhưng không lợi*

♦ **Thân bài**

Hiện nay, những chiếc túi nilon đã trở thành vật dụng quen thuộc, không thể thiếu trong mỗi gia đình. Từ việc đựng đồ cho đến đi chợ, mua bán,... Với ưu điểm bền chắc, tiện dụng, giá thành thấp, loại vật liệu này nhanh chóng “phủ sóng” trên nhiều lĩnh vực của đời sống xã hội. Cùng với túi nilon thì đồ nhựa dùng một lần cũng được nhiều người ưa chuộng.

Tuy nhiên, ít ai biết rằng đằng sau cái “tiện” ấy là cả một câu chuyện dài chưa có hồi kết, không chỉ gây tác hại đến sức khỏe của con người mà còn là tác nhân đe dọa môi trường sống của cả nhân loại. Trên thế giới: Năm 2050, ước tính lượng rác thải nhựa thải xuống biển sẽ nhiều hơn cá (tính theo trọng lượng); sử dụng 500 tỷ túi nhựa mỗi năm; thải ra khoảng 300 triệu tấn rác thải nhựa mỗi năm, đủ để trải quanh Trái đất 4 lần. Còn tại Việt Nam: Hằng tháng, trung bình mỗi gia đình sử dụng 1kg túi nilon; xả khoảng 2.500 tấn rác thải nhựa mỗi ngày; Việt Nam là một trong năm quốc gia xả chất thải nhựa ra biển nhiều nhất thế giới. Tại tỉnh Bắc Kạn: Nhà máy xử lý chất thải rắn thành phố Bắc Kạn trung bình mỗi ngày tiếp nhận khoảng trên 30 tấn rác thải, chủ yếu là rác thải nhựa.

Sau khi sử dụng, rác thải nhựa được vứt vào thùng rác, sau đó được đưa đến các địa điểm xử lý, tái chế. Một phần người dân mang đi đốt. Đáng lo ngại là việc đốt rác theo cách thủ công sẽ thải ra khí đi-ô-xin, khí CO, khí furan... Đây là chất đặc biệt nguy hiểm, ảnh hưởng trực tiếp đến sức khỏe con người. Mang đi chôn lấp cũng chỉ là giải pháp tạm thời bởi túi nilon rất khó phân hủy trong điều kiện tự nhiên. Chỉ cần một giây để vứt bỏ, nhưng quá trình phân hủy có thể kéo dài từ 500 đến 1.000 năm nếu không bị tác động của ánh sáng Mặt Trời. Túi nilon lẫn vào đất sẽ gây xói mòn, làm cho đất bạc màu. Nhiều người chọn cách vứt ra những bãi rác lộ thiên, chân cầu, ven đường, sông, suối. Từ sông suối, rác đổ ra biển và từ biển rác lại được trả lại cho con người. Vào tháng 3/2019, tại một vùng biển của Philippines phát hiện một con cá voi chết thảm vì nuốt phải 40 kg rác thải nhựa.

Việc sản xuất túi nilon sử dụng nguyên liệu đầu vào là dầu mỏ và khí đốt, các chất phụ gia là chất hoá dẻo, kim loại nặng, phẩm màu. Đó là những chất cực kỳ nguy hiểm tới sức khỏe và môi trường sống của con người. Đây thực sự đã trở thành mối đe dọa đối với sức khỏe, tính mạng con người. Theo một nghiên cứu mới đây đã chỉ ra, mỗi người nuốt trung bình 50.000 hạt vi nhựa mỗi năm. Khi sử dụng túi nilon để đựng

thực phẩm sẽ làm cho thực phẩm nhiễm các chất phụ gia có trong túi nilon gây ảnh hưởng đến sức khỏe con người. Ngoài ra, khi thải bỏ các túi nilon chứa các vi khuẩn gây hại có thể làm phát sinh, lây lan các dịch bệnh trong cộng đồng.

Những hiểm họa từ rác thải nhựa mang lại là rất lớn. Tuy nhiên, cho đến nay con người chưa có các loại vật liệu khác để thay thế hoàn toàn. Để giảm thiểu rác thải nhựa, cần tăng cường tái chế, tái sử dụng. Thực hiện tốt công tác truyền thông để người dân tự phân loại rác, thay đổi thói quen sử dụng, hạn chế dùng sản phẩm nhựa dùng một lần, túi nilon,... Có thể thay thế bằng lá dong, lá chuối, túi giấy, túi vải sử dụng nhiều lần, túi nilon tự phân hủy hay những vật liệu khác thân thiện hơn với môi trường.

Thực trạng trên đặt ra vấn đề về sự cần thiết phải giảm thiểu rác thải nhựa, cần có sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị. Cùng phấn đấu thực hiện mục tiêu: các cửa hàng, chợ, siêu thị ở các đô thị không sử dụng đồ nhựa dùng một lần.

#### ♦ **Kết bài**

Việc dùng túi nilon, đồ nhựa... là một trong những phát kiến quan trọng của nhân loại, làm thay đổi hàng loạt những thói quen của con người bởi sự tiện dụng của nó. Tuy nhiên, sự thay đổi tích cực đó, nay đã trở thành thói quen, khiến con người lệ thuộc vào thói quen đó, thì nó đang quay trở lại để tàn phá môi trường sống, sức khỏe của con người. Nó thực sự “tiện” nhưng không “lợi” khi con người đã quá lạm dụng.

**Đề 2: Có ý kiến cho rằng: “Để hoàn thiện bản thân thì việc nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn quan trọng học việc quan tâm đến diện mạo.” Em hãy viết một bài văn bày tỏ sự tán thành của mình với ý kiến trên.**

**1.Mở bài:** Giới thiệu vấn đề và dẫn ra ý kiến

#### **2. Thân bài**

##### **\*Giải thích:**

- Trước hết có thể hiểu "vẻ đẹp tâm hồn" là cụm từ chỉ suy nghĩ, ý nghĩ, thái độ, tình cảm cũng như đời sống nội tâm tích cực, tốt, đẹp, hướng thiện của mỗi người để tạo nên giá trị chân chính của mỗi người.
  - "nuôi dưỡng" là từ chỉ sự chăm sóc, vun đắp, bồi đắp cho ngày một tốt hơn, đẹp hơn, hiệu quả hơn.
  - Diện mạo: Hình thức bên ngoài
- => Như vậy việc nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn là rất cần thiết, rất quan trọng với mỗi người. Nó còn quan trọng hơn hình thức bên ngoài. Nó là yếu tố quan trọng giúp chúng ta hoàn thiện bản thân

##### **\* Bày tỏ ý kiến tán thành và lí giải**

- Việc nuôi dưỡng tâm hồn đẹp sẽ giúp ta biết lắng nghe, quan sát, không ngừng học hỏi. Từ đó bản thân sẽ ngày càng hiểu biết hơn. Đồng thời, quá trình vun đắp, nuôi dưỡng tâm hồn đẹp sẽ giúp ta ngày càng trưởng thành, khiêm tốn, chín chắn, sáng suốt hơn. Trong suy nghĩ, tư tưởng của ta sẽ không bao giờ xuất hiện ý nghĩ tham lam, nóng giận, nghi ngờ, ghen tị, đố kỵ cả.
- Điều đó sẽ đồng nghĩa với việc ta sẽ càng ngày càng biết đồng cảm, thấu hiểu, chia sẻ với mọi người xung quanh, đặc biệt là những người gặp khó khăn, thiếu thốn, bất hạnh trong cuộc sống.
- Khi ta nuôi dưỡng tâm hồn đẹp bằng sự yêu thương, chia sẻ, cảm thông, vị tha thì chúng ta tự mình cảm nhận được niềm vui, sự thanh thản, bình an cũng như là động lực giúp ta dễ dàng vượt qua nghịch cảnh, khó khăn, chông gai.
- Vẻ đẹp tâm hồn sẽ giúp bạn yêu bản thân hơn, cảm thấy cuộc sống quanh ta có biết bao nhiêu điều tốt đẹp đáng quý và cần trân trọng.
- Có tâm hồn đẹp, biết sống vì mọi người, không bao giờ vụ lợi cũng là nền tảng giúp ta bồi đắp lối sống nhân văn, hướng thiện, sống đẹp và hữu ích hơn.

**- Dẫn chứng: Khánh Vy, Nguyễn Thị Oanh**

**\* Phản đề:**

- Câu nói không hoàn toàn phủ nhận vai trò của diện mạo bởi diện mạo đẹp thì tạo được thiện cảm với người đối diện.
- Chúng ta cần phải phê phán những người chỉ quan tâm đến vẻ đẹp hình thức mà không quan tâm vẻ đẹp tâm hồn, những người sống ích kỉ, giả tạo, vô cảm.

**\*Bài học:**

- Cần thường xuyên nuôi dưỡng, vun đắp cho tâm hồn bằng những việc làm, hành động đẹp, những suy nghĩ tích cực, bằng lối sống, hành động đẹp
- Biết quan sát, lắng nghe, học hỏi, nhạy cảm, thấu hiểu, chia sẻ với người khác để cùng hướng tới những điều thiện. Biết cảm thông trước nỗi khổ đau của người khác, nhất là người thân bằng sự chân thành..

### **3. Kết bài**

Khẳng định lại vấn đề

Nuôi dưỡng một tâm hồn trong sáng, khỏe mạnh sẽ mang lại cho ta cuộc sống yên vui, hạnh phúc.

**4.Vận dụng:** Từ bài học ngày hôm nay, em học tập được điều gì để vận dụng vào cuộc sống của mình?

### **5. Hướng dẫn tự học:**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Xem lại toàn bộ phần lí thuyết đã ôn tập</li> <li>- Xem lại các bài tập đã ôn tập</li> <li>- Viết hoàn chỉnh bài văn đề số 2</li> </ul>                                                                                                                                                                                     |                                   |
| <b>Kí duyệt của Ban giám hiệu</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Kí duyệt của tổ chuyên môn</b> |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ..... ngày    tháng 7 năm 2023    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                   |
| <p><b>Ngày soạn: 15/7/2023</b><br/> <b>Ngày dạy:    /7/2023</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                   |
| <p><b>Bài 6: RÈN KĨ NĂNG VIẾT BÀI VĂN</b><br/> <b>NGHỊ LUẬN VỀ VẤN ĐỀ TRONG ĐỜI SỐNG</b><br/> <b>(Thể hiện ý kiến phản đối một quan niệm, một cách hiểu khác về vấn đề)</b></p>                                                                                                                                                                                      |                                   |
| <p><b>I. Mục tiêu</b></p> <p><b>1. Năng lực</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- HS thể hiện được ý kiến phản đối về vấn đề một cách thuyết phục với lí lẽ chắc chắn và bằng chứng cụ thể.</li> <li>- Nắm vững quy trình viết bài văn nghị luận về vấn đề trong đời sống.</li> <li>- Biết sáng tạo, linh hoạt khi thực hiện nhiệm vụ học tập.</li> </ul> |                                   |

## 2. Phẩm chất

- **Trách nhiệm:** Có tinh thần trách nhiệm cao đối với những ý kiến tán thành về những vấn đề có ý nghĩa trong đời sống.

- Có ý thức chăm chỉ học tập.

## II/Chuẩn bị của GV và HS

1. **Giáo viên:** tài liệu, giáo án, phiếu học tập

2. **Học sinh:** Xem lại kiến thức đã học ở kì 2 lớp 7

## III/Tiến trình dạy học

### 1.Hoạt động khởi động:

GV đặt ra 1 vấn đề như sau để tạo hứng thú cho học sinh bắt đầu vào bài học: Nhiều bạn học sinh cho rằng đi học mục đích chính là giành được điểm số cao trong học tập. Em có tán đồng với ý kiến trên không? Vì sao?

### 2.Hoạt động hình thành kiến thức mới

| Tổ chức thực hiện                                                                                                                                                                                                                                 | Sản phẩm                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>*Bước 1: GV yêu cầu HS thảo luận các câu hỏi:</b></p> <p>1, Khái niệm bài văn nghị luận về một vấn đề trong đời sống.</p> <p>2, Các yêu cầu với bài văn nghị luận về một vấn đề trong đời sống?</p> <p>3, Dàn ý chung của kiểu bài này?</p> | <p>I/Ôn tập lí thuyết</p> <p><b>1. Đặc điểm của bài văn nghị luận về một vấn đề trong đời sống</b></p> <p><b>1. Khái niệm</b></p> <p>- Bài văn nghị luận về một vấn đề trong đời sống thuộc thể nghị luận xã hội. Trong đó, người viết đưa ra ý kiến của mình về một vấn đề gọi ra từ các hiện tượng, sự việc trong đời sống, hoặc một vấn đề thuộc lĩnh vực tư tưởng, đạo đức, lối sống của con người.</p> <p><b>2. Yêu cầu đối với bài văn nghị luận về một vấn đề trong đời sống</b></p> <p>- Nêu được vấn đề cần bàn luận.</p> <p>- Trình bày được ý kiến tán thành, phản</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>*Bước 2:</b> HS căn cứ phân định hướng SGK trả lời câu hỏi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Từng cặp đôi trả lời câu hỏi theo hình thức chia sẻ kết quả thảo luận của mình:</li> <li>+ Một học sinh hỏi.</li> <li>+ Một học sinh trả lời.</li> <li>+ Cuối cùng người hỏi cùng thống nhất với người trả lời về nội dung.</li> <li>- HS dưới lớp theo dõi, nhận xét, đánh giá hoạt động của các cặp đôi.</li> </ul> <p><b>*Bước 3:</b></p> <p>GV nhận xét và kết luận về yêu cầu của kiểu bài và những lưu ý</p> | <p>đổi của người viết đối với vấn đề cần bàn luận.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Đưa ra lí lẽ rõ ràng, bằng chứng xác thực, đa dạng để làm sáng tỏ cho ý kiến.</li> <li>- Bố cục bài viết cần đảm bảo:</li> <li>+ MB: Giới thiệu được vấn đề cần bàn luận và thể hiện ý kiến rõ ràng của người viết về vấn đề ấy.</li> <li>+TB: Giải thích vấn đề cần bàn luận; đưa ra được ít nhất hai lí lẽ cụ thể để lí giải cho ý kiến của người viết; sắp xếp các lí lẽ, dẫn chứng theo trình tự hợp lí; đưa ra được bằng chứng đa dạng, cụ thể, tiêu biểu, xác thực để làm sáng tỏ lí lẽ; xem xét vấn đề từ nhiều phía để nội dung bài viết được toàn diện.</li> <li>+ KB: Khẳng định lại ý kiến và đưa ra bài học nhận thức và phương hướng hành động</li> </ul> <p><b>3. Dàn ý chung của bài văn nghị luận về một vấn đề trong đời sống</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- MB:</li> <li>+ Giới thiệu vấn đề cần bàn luận.</li> <li>+ Nêu ý kiến của người viết về vấn đề cần bàn luận.</li> <li>-TB:</li> <li>+ Giải thích: <ul style="list-style-type: none"> <li>++ Từ ngữ, khái niệm:</li> <li>++ Ý nghĩa cả câu (nếu bàn về danh ngôn, tục ngữ):</li> </ul> </li> <li>+ Bàn luận: <ul style="list-style-type: none"> <li>++ Khẳng định ý kiến của người viết:</li> <li>++ Lí lẽ 1:</li> <li>++ Bằng chứng 1:</li> </ul> </li> </ul> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>++ Lí lẽ 2:</p> <p>++ Bằng chứng 2:</p> <p>+ Lật lại vấn đề:</p> <p>++ Ở chiều hướng ngược lại, cần bổ sung gì cho ý kiến của người viết hay không?</p> <p>++ Vấn đề có ngoại lệ không?</p> <p>++ Những ý kiến trái chiều người viết cần trao đổi trong bài viết.</p> <p>- KB:</p> <p>+ Khẳng định lại ý kiến</p> <p>+ Giải pháp, bài học nhận thức, phương hướng hành động của người viết.</p> |
| <p><b>Hoạt động 3: Luyện tập</b></p> <p><b>Đề số 1:</b> Tắt thiết bị trong Giờ trái đất chỉ là việc làm hình thức, không có tác dụng vì chẳng tiết kiệm được bao nhiêu</p> <p><b>Dàn ý chi tiết:</b></p> <p><b>Mở bài:</b></p> <p>- <b>Dẫn dắt, giới thiệu vấn đề:</b> Đi từ thực tế việc tổ chức hoạt động giờ trái đất</p> <p>- <b>Nêu vấn đề:</b> Có ý kiến cho rằng: Tắt thiết bị trong Giờ trái đất chỉ là việc làm hình thức, không có tác dụng vì chẳng tiết kiệm được bao nhiêu, đây là ý kiến cần phân định đúng sai...</p> <p>Thân bài</p> <p><b>1. Giới thiệu, làm rõ về chương trình giờ trái đất</b></p> <p>- Giờ Trái Đất - tiếng Anh là “Earth Hour”</p> <p>+ sự kiện quốc tế được tổ chức hàng năm</p> <p>+ do Quỹ Quốc tế Bảo vệ Thiên nhiên khuyến các hộ gia đình và cơ sở kinh doanh tắt đèn điện và các thiết bị điện trong vòng 60 phút ( từ 20h30 đến 21h30 (giờ địa phương) ngày thứ bảy cuối cùng của tháng 3 hàng năm)</p> <p><b>2. Ý nghĩa của việc tổ chức giờ Trái Đất</b></p> <p>-Ý nghĩa logo: xây dựng từ nền bản đồ địa cầu, cắt bởi số 60 là con số phút kêu gọi tắt điện.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

+ Hiện nay được thêm dấu "+" sau số 60 (60+) với ý nghĩa Giờ Trái Đất không chỉ dừng lại ở 60 phút mà còn hơn thế nữa.

- Mục đích: đề cao việc tiết kiệm điện năng + đánh động sự chú ý của mọi người với ý thức bảo vệ môi trường.

### **3. Những lợi ích của việc tắt các thiết bị trong GTĐ**

- Ý kiến “Tắt thiết bị trong Giờ trái đất chỉ là việc làm hình thức, không có tác dụng vì chẳng tiết kiệm được bao nhiêu” là hoàn toàn sai lầm.

- Chương trình Giờ Trái Đất ra đời nhằm kêu gọi, tuyên truyền tới mọi người về việc nên tiết kiệm điện, tắt điện khi không sử dụng.

- Giảm lượng khí thải cacbon dioxide ra ngoài môi trường.

- Khi giảm lượng khí thải độc hại, góp phần làm giảm hiệu ứng nhà kính

- Kêu gọi mọi người nâng cao ý thức bảo vệ môi trường: một hành động nhỏ của một cá nhân khi được nhân lên diện rộng có thể giúp thay đổi môi trường sống tích cực hơn.

- Đây là một hành động đơn giản, mang tính biểu trưng và là một chiến dịch vô cùng cần thiết, cần được tích cực hưởng ứng, nó không hề vô nghĩa.

### **4. Bằng chứng chứng minh cho những lợi ích đó**

- Giờ Trái Đất 2011 đã diễn ra vào ngày 26 tháng 3 năm 2011. Tại Việt Nam, với khẩu hiệu "Tắt đèn 60 phút, hành động 365 ngày vì biến đổi khí hậu" nhằm mục đích kêu gọi tiết kiệm điện quanh năm, 30 tỉnh thành thực hiện giờ Trái Đất đã tiết kiệm được 400.000 kWh tương đương 500 triệu đồng hay 21,338 USD.

- Năm 2020, sau một giờ tắt đèn và giảm thiểu sử dụng các thiết bị điện trong Giờ Trái đất, Việt Nam tiết kiệm được 436.000kWh. Việt Nam chính thức tham gia sự kiện lịch sử này kể từ tháng 3/2009, trong 12 năm tham gia sự kiện, Việt Nam đã tiết kiệm được 5.273.000kWh.

### **5. Đưa ra ý kiến:**

- Khẳng định ý kiến đề bài là sai

- Chiến dịch được ra đời muốn hướng tới mục đích lâu dài nhằm kêu gọi, huy động mọi người hãy chú ý hơn tới môi trường sống của mình

### **6. Bài học**

- Nâng cao nhận thức của bản thân, hưởng ứng chiến dịch Giờ Trái Đất, hãy tắt điện khi không sử dụng và có ý thức bảo vệ môi trường.

- Kêu gọi mọi người tham gia chiến dịch

### **Kết bài:**

- **Khẳng định lại ý kiến:** . Chiến dịch Giờ Trái Đất cần được hưởng ứng và thực hiện

nhiều hơn nữa trong quy mô lãnh thổ quốc gia và trên toàn thế giới

- **Liên hệ bản thân:** chúng ta cần tích cực tham gia các chiến dịch bảo vệ môi trường và có những việc làm có ý nghĩa góp phần xây dựng đất nước ngày một phát triển.

### ***Bài làm hoàn chỉnh phát triển từ dàn ý chi tiết***

Mỗi năm, nước ta đều phát động chiến dịch giờ trái đất, đây là một chiến dịch vô cùng ý nghĩa, được tạo ra nhằm mục đích đề cao việc tiết kiệm điện năng. Tuy nhiên có ý kiến lại cho rằng: “Tắt thiết bị trong Giờ trái đất chỉ là việc làm hình thức, không có tác dụng vì chẳng tiết kiệm được bao nhiêu”, vậy ý kiến này đúng sai ra sao, đó là câu hỏi mà chúng ta cần thiết phải đi tìm câu trả lời.

Giờ Trái Đất trong tiếng Anh là “Earth Hour” là một sự kiện quốc tế được tổ chức hàng năm, do Quỹ Quốc tế Bảo vệ Thiên nhiên khuyến các hộ gia đình và cơ sở kinh doanh tắt đèn điện và các thiết bị điện không ảnh hưởng lớn đến sinh hoạt trong vòng 60 phút ( từ 20h30 đến 21h30 (giờ địa phương) ngày thứ bảy cuối cùng của tháng 3 hàng năm). Logo của chương trình được xây dựng từ nền bản đồ địa cầu, cắt bởi số 60 là con số phút kêu gọi tắt điện. Hiện nay logo của Giờ Trái Đất được thêm dấu "+" sau số 60 (60+) với ý nghĩa Giờ Trái Đất không chỉ dừng lại ở 60 phút mà còn hơn thế nữa. Mục đích của sự kiện này nhằm đề cao việc tiết kiệm điện năng và nhằm đánh động sự chú ý của mọi người với ý thức bảo vệ môi trường

Ý kiến “Tắt thiết bị trong Giờ trái đất chỉ là việc làm hình thức, không có tác dụng vì chẳng tiết kiệm được bao nhiêu” là hoàn toàn sai lầm. Như chúng ta đã biết, trong thời hiện đại, việc sử dụng điện năng của con người ngày càng lớn. Nguồn điện đem tới ánh sáng, chiếu sáng cho muôn loài, thế nhưng việc tiêu dùng quá mức cũng dẫn đến nhiều tác hại. Chương trình Giờ Trái Đất ra đời nhằm kêu gọi, tuyên truyền tới mọi người về việc nên tiết kiệm điện, tắt điện khi không sử dụng. Hơn thế nữa, khi tiết kiệm được điện năng, hành động đó cũng giúp giảm lượng khí thải cacbon dioxide ra ngoài môi trường. Môi trường sống của chúng ta đang bị ô nhiễm nặng nề, nếu con người không có ý thức bảo vệ môi trường thì chính con người đang huỷ hoại cuộc sống của chính mình. Thật vậy bởi chúng ta cần môi trường để sống chứ không phải môi trường cần chúng ta. Khi giảm lượng khí thải độc hại, góp phần làm giảm hiệu ứng nhà kính, giúp môi trường xanh sạch đẹp hơn. Chiến dịch Giờ Trái Đất cũng kêu gọi mọi người hãy nâng cao ý thức bảo vệ môi trường, nhắc nhở chúng ta rằng một hành động nhỏ của một cá nhân khi được nhân lên diện rộng có thể giúp thay đổi môi trường sống của chúng ta theo hướng tích cực hơn. Giờ Trái Đất là chiến dịch kêu gọi sự tham gia tự nguyện của đông đảo người dân công sở, toà nhà công cộng có thể tắt

bớt đèn và các thiết bị không cần thiết trong 60 phút. Đây là một hành động đơn giản, mang tính biểu trưng và là một chiến dịch vô cùng cần thiết, cần được tích cực hưởng ứng, nó không hề vô nghĩa.

Thật vậy, Giờ Trái Đất 2011 đã diễn ra vào ngày 26 tháng 3 năm 2011. Tại Việt Nam, với khẩu hiệu "Tắt đèn 60 phút, hành động 365 ngày vì biến đổi khí hậu" nhằm mục đích kêu gọi tiết kiệm điện quanh năm, 30 tỉnh thành thực hiện giờ Trái Đất đã tiết kiệm được 400.000 kWh tương đương 500 triệu đồng hay 21,338 USD. Năm 2020, sau một giờ tắt đèn và giảm thiểu sử dụng các thiết bị điện trong Giờ Trái đất, Việt Nam tiết kiệm được 436.000kWh. Việt Nam chính thức tham gia sự kiện lịch sử này kể từ tháng 3/2009, trong 12 năm tham gia sự kiện, Việt Nam đã tiết kiệm được 5.273.000kWh.

Như vậy, ta thấy rằng quan điểm trên là sai. Chiến dịch được ra đời muốn hướng tới mục đích lâu dài nhằm kêu gọi, huy động mọi người hãy chú ý hơn tới môi trường sống của mình, nó không phải là chiến dịch vô ích. Mỗi chúng ta cần nâng cao nhận thức của bản thân, hưởng ứng chiến dịch Giờ Trái Đất, hãy tắt điện khi không sử dụng và có ý thức bảo vệ môi trường. Hãy có những hành động thiết thực như kêu gọi mọi người tham gia chiến dịch, mỗi cá nhân dù nhỏ nhưng cũng góp phần tại nên sự thành công cho chiến dịch.

Tóm lại, chúng ta nên quan tâm nhiều hơn tới vấn đề môi trường, hãy hành động ngay trước khi quá muộn. Chiến dịch Giờ Trái Đất cần được hưởng ứng và thực hiện nhiều hơn nữa trong quy mô lãnh thổ quốc gia và trên toàn thế giới. Là học sinh, chúng ta cần tích cực tham gia các chiến dịch bảo vệ môi trường và có những việc làm có ý nghĩa góp phần xây dựng đất nước ngày một phát triển.

**Đề 2: *Mạng xã hội chỉ mang lại những tiêu cực và phiền toái.***

### **Gợi ý dàn bài**

**Mở bài:** *Nêu được vấn đề nghị luận và bày tỏ ý kiến phản đối cách nhìn nhận về vấn đề.*

Những năm gần đây, mạng xã hội (MXH) đã có bước phát triển mạnh mẽ, tác động lớn đến đời sống xã hội ở hầu hết các quốc gia trên thế giới, trong đó có Việt Nam. MXH đã trở thành một thuật ngữ phổ biến với những tính năng đa dạng cho phép người dùng kết nối, chia sẻ, tiếp nhận thông tin một cách nhanh chóng, hiệu quả. Ngày nay, bất kỳ ai chỉ với một chiếc điện thoại thông minh, một máy tính bảng hay máy tính cá nhân có kết nối internet đều có thể tham gia vào MXH. Với nội dung

phong phú và cách thức sử dụng dễ dàng, mạng xã hội mang lại rất nhiều tiện ích. Vì thế, không thể cho rằng MXH chỉ mang lại những tiêu cực và phiền toái.

**Thân bài:**

- Ý 1. *Trình bày thực chất của ý kiến, quan niệm đã nêu ra để bàn luận.*

+ MXH là hệ thống thông tin cung cấp cho cộng đồng người sử dụng mạng các dịch vụ lưu trữ, cung cấp, sử dụng, tìm kiếm, chia sẻ và trao đổi thông tin với nhau, bao gồm dịch vụ tạo trang thông tin điện tử cá nhân, diễn đàn, trò chuyện trực tuyến, chia sẻ âm thanh, hình ảnh và các hình thức dịch vụ tương tự khác.

+ MXH là tập hợp các mối quan hệ giữa các cá nhân, nhóm cá nhân, tổ chức trên môi trường internet. Chính vì thế, MXH có thể coi là một loại hình cộng đồng song mang tính chất ảo, trong đó bao gồm nhiều cộng đồng trực tuyến khác nhau nhằm thỏa mãn các nhu cầu về vật chất và tinh thần của con người.

+ Một số cộng đồng như Facebook, Youtube, Zalo, Tiktok... thu hút một số lượng lớn người tham gia, ngày càng đóng vai trò quan trọng trong đời sống xã hội.

- Ý 2. *Phản đối các khía cạnh của ý kiến, quan niệm bằng các lý lẽ, bằng chứng.*

+ MXH ngày càng góp phần quan trọng trong việc củng cố niềm tin của quần chúng nhân dân đối với sự lãnh đạo của Đảng, Nhà nước và điều hành của Chính phủ. Để xây dựng một chính quyền gần dân, thấu hiểu tâm tư nguyện vọng của nhân dân là một trong những chủ trương lớn của Đảng, Nhà nước ta. Ngày nay, cùng với sự phát triển của khoa học công nghệ, vai trò của MXH đã và đang được các cơ quan, tổ chức nhà nước sử dụng một cách có hiệu quả, giúp thu hẹp khoảng cách với người dân. Ví dụ như tháng 10/2015, Chính phủ đã lập 02 tài khoản Facebook là “Thông tin Chính phủ” và “Diễn đàn Cạnh tranh quốc gia” với kỳ vọng giúp người dân tiếp cận kịp thời các văn bản, quy phạm pháp luật mới ban hành, thông tin thời sự chính trị, kinh tế- xã hội, hoạt động của lãnh đạo Đảng, Nhà nước. Việc này không chỉ đáp ứng nhu cầu thông tin của người dân, khuyến khích người dân đồng hành cùng chính phủ, góp phần thiết thực định hướng dư luận trên MXH.

+ MXH góp phần tích cực vào sự phát triển nhận thức, tư duy và kỹ năng sống của con người. MXH đang ngày càng trở thành nơi cung cấp tin tức, kiến thức về tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội. Chỉ với một vài thao tác đơn giản, người dùng sẽ luôn nhận được những thông tin cập nhật kịp thời về lĩnh vực, vấn đề mà mình quan tâm theo dõi. Qua đó giúp họ có thể nắm bắt được các xu thế của đời sống phục vụ cho công việc và cuộc sống của mình. Bên cạnh đó, trên MXH có nhiều trang dạy kỹ năng sống như ngoại ngữ, nấu ăn, sửa chữa, giao tiếp, tâm lý, thể thao... giúp người dùng có những kỹ năng cơ bản cần thiết trong cuộc sống hiện đại mà không cần đến

lớp hay đóng học phí.

+ MXH góp phần tích cực vào sự phát triển của văn hóa cộng đồng. Văn hóa MXH là một bộ phận của văn hóa cộng đồng và có ảnh hưởng ngày càng lớn đến văn hóa cộng đồng. Nhờ áp dụng tiến bộ của khoa học kỹ thuật, MXH cho phép người dùng có thể kết nối, tương tác với bạn bè, gia đình, cộng đồng ngày một thuận tiện hơn. Người dùng có thể dễ dàng chia sẻ tình cảm, niềm vui, nỗi buồn... với cộng đồng. Sự tham gia của cá nhân vào các công việc chung của cộng đồng cũng được thúc đẩy. Thực tế từ khi MXH phát triển, công tác xã hội như cứu trợ thiên tai, xóa đói giảm nghèo... có nhiều khởi sắc; các hình thức kinh doanh online trên MXH của cá nhân và doanh nghiệp ngày càng phát triển, mang tính chuyên nghiệp....đóng góp lớn cho phát triển kinh tế xã hội.

+ MXH góp phần thúc đẩy quá trình hội nhập quốc tế trên lĩnh vực văn hóa của Việt Nam. Các MXH, nhất là MXH xuyên quốc gia như Facebook, Youtube... đã tạo ra những cơ hội, khả năng tiếp xúc, giao lưu văn hóa, thúc đẩy xích lại gần nhau, hiểu biết lẫn nhau giữa dân tộc ta với các dân tộc khác trên thế giới. Thông qua MXH, thế giới biết đến Việt Nam hơn như một dân tộc yêu chuộng hòa bình, tôn trọng công lý, năng động với một kho tàng các giá trị văn hóa phong phú, đầy bản sắc.

- Ý 3. *Nhận xét những tác động tiêu cực của ý kiến, quan niệm đối với đời sống bằng các lí lẽ, bằng chứng.*

Cùng với sự phát triển như vũ bão của công nghệ thông tin, việc sử dụng mạng xã hội làm phương tiện kết nối đã và đang trở thành xu thế tất yếu. Hiện nay, tại Việt Nam có 40 triệu người dùng XH, chiếm hơn 40% dân số. Trung bình mỗi ngày người Việt Nam vào MXH hơn 2 giờ. Đối tượng sử dụng mạng internet thường xuyên nhất là nhóm lứa tuổi từ 15 - 40 tuổi. Nhìn chung, họ là những người trẻ, có điều kiện tiếp cận với máy tính và mạng internet, nhanh nhạy trong việc tiếp thu những tiến bộ khoa học công nghệ cũng như những trào lưu mới trên thế giới. Với những tính năng vượt trội, mạng xã hội đã góp phần lan tỏa những điều tốt đẹp trong cuộc sống, vì thế, nếu cho rằng MXH chỉ mang lại phiền toái, tiêu cực thật là một quan niệm phiến diện nếu không muốn nói là sai lầm, cực đoan.

**Kết bài:** *Nêu ý nghĩa của việc thể hiện ý kiến phản đối.*

Mạng xã hội đang từng ngày, từng giờ tác động đến cuộc sống mỗi người, có khả năng làm cho cuộc sống tốt đẹp hơn nhưng cũng có thể hủy hoại con người nếu như sử dụng không đúng cách. Vì vậy mỗi người dùng hãy sử dụng mạng xã hội một cách thông minh. Hãy tự quản lý thời gian sử dụng, ứng xử đúng mực, có văn hóa khi giao tiếp trên mạng xã hội, sáng suốt kiểm chứng tính xác thực của những thông tin mà

mình quan tâm. nêu cao tinh thần trách nhiệm của mình trong việc chia sẻ thông tin trên mạng xã hội. Có như vậy, mạng xã hội mới thực sự trở thành công cụ đắc lực để lan tỏa những điều tốt đẹp trong không gian mạng và trong cuộc sống.

**4. Vận dụng:** Từ bài học ngày hôm nay, em học tập được điều gì để vận dụng vào cuộc sống của mình?

### 5. Hướng dẫn tự học:

- Xem lại toàn bộ phần lí thuyết đã ôn tập
- Xem lại các bài tập đã ôn tập
- Viết hoàn chỉnh bài văn đề số 2

| Kí duyệt của Ban giám hiệu | Kí duyệt của tổ chuyên môn  |
|----------------------------|-----------------------------|
|                            | ..... ngày tháng 7 năm 2023 |

Ngày soạn: /7/2023

Ngày dạy: /7/2023

## Bài 7: RÈN KĨ NĂNG VIẾT BÀI VĂN NGHỊ LUẬN VỀ VẤN ĐỀ TRONG ĐỜI SỐNG (LT)

(Thể hiện ý kiến phản đối một quan niệm, một cách hiểu khác về vấn đề)

### I. Mục tiêu

#### 1. Năng lực

- HS thể hiện được ý kiến phản đối về vấn đề một cách thuyết phục với lí lẽ chắc chắn và bằng chứng cụ thể.
- Nắm vững quy trình viết bài văn nghị luận về vấn đề trong đời sống.
- Biết sáng tạo, linh hoạt khi thực hiện nhiệm vụ học tập.

#### 2. Phẩm chất

- **Trách nhiệm:** Có tinh thần trách nhiệm cao đối với những ý kiến tán thành về những vấn đề có ý nghĩa trong đời sống.
- Có ý thức chăm chỉ học tập.

### II/Chuẩn bị của GV và HS

1. **Giáo viên:** tài liệu, giáo án, phiếu học tập

2. **Học sinh:** Xem lại kiến thức đã học ở kì 2 lớp 7

### III/Tiến trình dạy học

#### 1.Hoạt động khởi động:

GV cho HS tham gia vấn đáp nhau về các kiến thức lí thuyết về dạng bài văn nghị luận bàn về một vấn đề trong đời sống (trình bày ý kiến phản đối)

#### 2.Hoạt động hình thành kiến thức mới: Bài học này không có nội dung hình thành kiến thức mới.

#### 3.Hoạt động luyện tập:

Đề 1: Có nhiều bạn học sinh cho rằng: Học sinh cần được dùng điện thoại ở trong lớp. Em có tán đồng với ý kiến trên không? Hãy viết một bài văn trình bày quan điểm của mình về ý kiến trên.

**Mở bài:** *Nêu được vấn đề nghị luận và bày tỏ ý kiến phản đối cách nhìn nhận về vấn đề.*

- Bộ GD&ĐT đã ban hành Thông tư 32 về Điều lệ trường THCS, trường THPT và trường phổ thông có nhiều cấp học, trong đó quy định “*cho phép học sinh được sử dụng điện thoại di động nếu phục vụ cho việc học tập và được sự đồng ý từ giáo viên*”.

- Mặc dù smartphone kết nối chúng ta với thế giới theo cách chúng ta chưa bao giờ tưởng tượng nổi cách đây một thập kỷ, và có thể được sử dụng như một phương tiện dạy học trong nhà trường nhưng chúng làm dấy lên nhiều vấn đề mà những thế hệ đi trước chưa từng phải đối diện. Và bản thân tôi không đồng ý với việc cho phép HS sử dụng điện thoại di động ở lớp, ở trường.

#### **Thân bài:**

- Ý 1. *Trình bày thực chất của ý kiến, quan niệm đã nêu ra để bàn luận.*

Ai cũng biết, điện thoại bây giờ không chỉ là nghe gọi mà còn là nơi cung cấp kho tàng kiến thức bằng việc kết nối Internet, 4G. Bởi vậy không sai khi nói rằng điện thoại di động phải được cho là một công cụ giáo dục. Bên cạnh đó, với điện thoại thông minh, học sinh ngày nay có khả năng tiếp cận rất nhiều nguồn kiến thức khác nhau bổ sung cho kiến thức mà giáo viên và sách giáo khoa cung cấp. Trong bối cảnh hiện nay, điện thoại chính là để duy trì mối liên hệ giữa phụ huynh và học sinh. Có điện thoại, phụ huynh cũng giảm mối lo về việc con cái đi đâu, làm gì sau tan học, nhất là với lượng học sinh phải đi đường xa đến trường.

Tuy nhiên, tôi có nhiều lí do để phản đối việc học sinh sử dụng ĐTDĐ trong lớp.

- Ý 2. *Phản đối các khía cạnh của ý kiến, quan niệm bằng các lý lẽ, bằng chứng.*

+ Cho học sinh sử dụng ĐTDĐ sẽ khiến giáo viên khó quản lí. Trong một lớp học

đồng học sinh, có khi lên đến 50 em thì việc một giáo viên quản lý các em xem thông tin gì trong điện thoại thông minh với một tiết học 45 phút hầu như là bất khả kháng. Bởi vì, chỉ cần một cái gạt ngón tay, màn hình đã chuyển ngay sang nội dung khác. Câu nói, “Nhất quỷ, nhì ma, thứ ba học trò” luôn đúng trong các tình huống như vậy. Hơn nữa, giáo viên cũng không thể vừa giảng bài vừa quản lý mấy chục học sinh của mình đang xem gì trên điện thoại. Vì như vậy sẽ gây mất tập trung cho cả lớp và bài giảng cũng khó hoàn thành.

+ Học sinh đến lớp là để tiếp thu kiến thức từ nhà trường mà trực tiếp là giáo viên. Nếu như, mỗi học sinh ôm một cái điện thoại thông minh rồi chăm chăm vào đó thì làm sao có thể tiếp thu kiến thức và phương pháp mà giáo viên muốn truyền tải. Nếu chỉ vì để tra cứu kiến thức, nhà trường đã có các phòng học sử dụng máy chiếu, máy vi tính kết nối internet trong các phòng chuyên dụng. Hoặc có thể tra cứu khi kết thúc giờ lên lớp. Thậm chí, sẽ có học sinh tranh thủ dùng điện thoại để chat chit, chơi game, vào các trang mạng xã hội để xem những nội dung không lành mạnh, sai kiến thức, thiếu tính thẩm mỹ, nhảm nhí, thiếu tính giáo dục.

+ Bản thân những phụ huynh cũng khó kiểm soát con em sử dụng ĐTDĐ ở trường, về thời gian sử dụng và những nội dung được phép xem trong điện thoại thông minh. Chưa kể, sử dụng ĐTDĐ sẽ gây ra sự phân biệt đối xử bất bình đẳng giữa các học sinh. Điều này là tối kỵ trong môi trường giáo dục. Đó là sự đua đòi của các học sinh về những dòng máy đắt tiền có tính năng sử dụng ưu việt. Trong khi, với nhiều học sinh con nhà nghèo, nhất là ở những vùng sâu, vùng xa, việc sắm và sử dụng một chiếc điện thoại thông minh không phải dễ dàng.

+ Nhìn ra thế giới, nhiều nước có môi trường giáo dục và nền kinh tế phát triển hơn nước ta cũng có lí do để cấm sử dụng ĐTDĐ. Tháng 9/2018, Australia ban hành lệnh cấm sử dụng điện thoại di động trong trường học. Một trong số những quan ngại đó chính là hành vi bắt nạt trên mạng. Từ năm học 2018-2019, Pháp áp dụng lệnh cấm sử dụng điện thoại di động trong tất cả trường học trên cả nước. Theo đó, cấm sử dụng điện thoại di động, đồng hồ thông minh và máy tính bảng tại toàn bộ các trường tiểu học và trung học. Từ tháng 7/2020, học sinh cấp 2, 3 của Nhật Bản được phép mang điện thoại đến trường để liên lạc trong các trường hợp khẩn cấp. Sau khi tới trường, các em được yêu cầu để điện thoại vào tủ cá nhân để tránh mất tập trung trong giờ học.

- Ý 3. *Nhận xét những tác động tiêu cực của ý kiến, quan niệm đối với đời sống bằng các lí lẽ, bằng chứng.*

Ngoài những lí do trên, nếu cho phép học sinh sử dụng ĐTDĐ trong lớp, còn mang

đến một số nguy cơ ảnh hưởng tới sức khỏe, khả năng tiếp thu của học sinh như nguy cơ nghiện game, sa đà vào nội dung xấu trên mạng xã hội, khả năng tăng tỉ lệ cận thị và đặc biệt là giảm giao tiếp với thế giới xung quanh.

**Kết bài:** *Nêu ý nghĩa của việc thể hiện ý kiến phản đối.*

Điện thoại di động và các ứng dụng của nó ngày nay đang tiêu tốn quá nhiều thời gian của học sinh sau giờ học, việc không kiểm soát được thời gian hữu ích sử dụng điện thoại trong lớp thì càng phát sinh nhiều hệ lụy hơn. Do vậy, đây chưa phải là thời điểm phù hợp để đưa điện thoại di động vào nhà trường. Và một điều hết cần thiết là nhà trường nên tổ chức các buổi chia sẻ về cách thức sử dụng điện thoại di động đúng cách tại nhà hoặc cách thức để học tập tốt hơn thông qua ứng dụng di động tại nhà. Điện thoại di động chỉ nên được sử dụng trong các buổi cắm trại, hoạt động ngoại khóa hoặc các buổi dạy học về ứng dụng di động.

## **Đề 2: Viết bài văn nghị luận phản đối quan niệm cuộc sống chỉ cần gia đình không cần bạn bè.**

**1. Mở bài:** Nêu lí do muốn chia sẻ vấn đề đời sống cần bàn trong bài nghị luận (thể hiện ý kiến phản đối một quan niệm, một cách hiểu khác về vấn đề).

- Gia đình và bạn bè đều có một vai trò vô cùng quan trọng đối với mỗi chúng ta, không thể thiếu đi một trong hai.

### **2. Thân bài**

- Vấn đề gợi ra cách hiểu nào?

+ Quan điểm này bày tỏ cách hiểu: Cuộc sống của mỗi người chỉ cần gia đình chăm sóc nuôi dưỡng không cần đến bạn bè.

- Vì sao cần bày tỏ thái độ phản đối một quan niệm, một cách hiểu khác về vấn đề?

Đây là cách nghĩ sai lệch không phù hợp với thực tế cuộc sống. Bởi vì gia đình nuôi dưỡng, chăm sóc, dạy dỗ ta nên người nhưng bạn bè là nơi ta tìm được sự sẻ chia, tìm được niềm vui, tiếng nói chung...

- Những lí lẽ và bằng chứng nào cần đưa ra để chứng tỏ ý kiến phản đối một quan niệm, một cách hiểu khác về vấn đề là xác đáng?

+ Ý 1: Vai trò của gia đình đối với mỗi người: Gia đình là tổ ấm của mỗi người, là nơi chúng ta được yêu thương và chia sẻ tình yêu thương, có vai trò quan trọng, từ định hướng, nuôi dưỡng nhân cách cũng như giáo dục con người từ khi sinh ra đến lúc trưởng thành, trở thành những công dân có ích đóng góp tích cực cho sự phát triển chung của xã hội.

+ Ý 2: Vai trò của gia đình đối với mỗi người: Bạn bè không chỉ là người cùng chúng ta học tập, làm việc mà còn vui chơi, trải nghiệm. Bạn bè cũng là người cho ta học

tập, làm việc mà còn vui chơi, trải nghiệm. Bạn bè cũng là người cho ta thứ tình cảm ấm áp. Người bạn tốt sẽ sẵn sàng ở bên động viên, an ủi, giúp đỡ trong những giây phút khó khăn, cay đắng nhất của cuộc đời.

+ Ý 3: Hãy thử tưởng tượng nếu không có bạn bè cuộc sống sẽ ra sao? Liệu bạn có cảm giác buồn tẻ và cô đơn hay không? Sẽ chẳng có ai ở bên cạnh để lắng nghe bạn tâm sự những chuyện trong cuộc sống và bạn sẽ cảm thấy thấm thía sự cô độc đến nhường nào.

Cần phải giữ gìn tình cảm gia đình thiêng liêng và cũng phải tìm cho mình những người bạn chân thành, tri kỉ, bạn tốt.

- Bài học nhận thức và hành động: Cần đối xử với những người bạn của mình bằng tất cả sự chân thành và không ngừng giúp đỡ nhau vươn lên trong cuộc sống.

**3. Kết bài:** Nêu ý nghĩa của việc thể hiện ý kiến phản đối

Khẳng định vai trò của tình bạn cũng như tình cảm gia đình đối với mỗi người trong cuộc sống

#### **Bài tham khảo:**

Trong cuộc sống, gia đình và bạn bè là những yếu tố không thể thiếu để tạo nên một môi trường sống đầy đủ, hạnh phúc và đầy màu sắc. Nhiều người cho rằng gia đình là tất cả và không cần đến bạn bè. Tuy nhiên, mình cho rằng bạn bè cũng rất quan trọng và có vai trò không thể thiếu trong cuộc sống của chúng ta. Trong bài viết này, mình sẽ đưa ra những lý do thuyết phục về tầm quan trọng của bạn bè trong cuộc sống.

Đầu tiên, bạn bè giúp chúng ta mở rộng mối quan hệ xã hội. Khi chúng ta có nhiều bạn bè, chúng ta sẽ được giới thiệu với những người khác, mở rộng mạng lưới xã hội của mình và có cơ hội làm quen với những người có cùng sở thích và đam mê. Điều này rất quan trọng trong cuộc sống, bởi vì mối quan hệ xã hội của chúng ta có thể giúp chúng ta trong nhiều khía cạnh của cuộc sống, từ tìm kiếm việc làm đến giải quyết các vấn đề khó khăn trong cuộc sống.

Thứ hai, bạn bè giúp chúng ta có thêm niềm vui và sự hứng khởi trong cuộc sống. Khi chúng ta có bạn bè, chúng ta có cơ hội để thư giãn, chia sẻ niềm vui và nỗi buồn, cùng nhau trải nghiệm cuộc sống. Những kỉ niệm đẹp với bạn bè sẽ giúp chúng ta cảm thấy vui vẻ và hạnh phúc hơn, đồng thời giúp chúng ta tạo ra những kết nối tình cảm sâu sắc và bền vững.

Thứ ba, bạn bè giúp chúng ta phát triển bản thân. Khi chúng ta có bạn bè, chúng ta có cơ hội để học hỏi từ họ, cùng nhau chia sẻ kiến thức và kinh nghiệm. Bạn bè cũng giúp chúng ta cảm thấy được ủng hộ và khích lệ trong việc phát triển bản thân. Chúng ta có thể học được những kỹ năng sống mới từ bạn bè, như vậy, giúp chúng ta trở

thành những người có kinh nghiệm và kiến thức đa dạng. Hơn nữa, khi chúng ta có bạn bè, chúng ta có thêm động lực để phát triển bản thân và đạt được những mục tiêu trong cuộc sống.

Thứ tư, bạn bè giúp chúng ta vượt qua những khó khăn trong cuộc sống. Khi chúng ta gặp khó khăn, gia đình không phải lúc nào cũng có thể giúp chúng ta hết được. Trong những tình huống như đau buồn, stress hay tình trạng khó khăn về tài chính, sự ủng hộ và giúp đỡ của bạn bè rất quan trọng. Họ có thể tư vấn và giúp chúng ta giải quyết vấn đề, đồng thời đưa ra những lời khuyên và truyền động lực giúp chúng ta vượt qua những khó khăn trong cuộc sống.

Cuối cùng, bạn bè giúp chúng ta có một cuộc sống đầy đủ và ý nghĩa hơn. Khi chúng ta có bạn bè, cuộc sống của chúng ta sẽ trở nên phong phú và đa dạng hơn, vì chúng ta sẽ có cơ hội trải nghiệm nhiều hoạt động và trò chơi mới. Điều này giúp chúng ta tạo ra những kỷ niệm đẹp trong cuộc sống và tăng cường sự hạnh phúc và niềm vui trong cuộc sống.

Tóm lại, quan niệm "Cuộc sống chỉ cần gia đình không cần bạn bè" là hoàn toàn sai lầm. Bạn bè là một phần quan trọng trong cuộc sống của chúng ta, giúp chúng ta vượt qua khó khăn, phát triển các kỹ năng xã hội và trải nghiệm những điều mới lạ. Do đó, chúng ta cần đặt giá trị cho mối quan hệ bạn bè và giữ liên lạc với những người bạn quan trọng trong cuộc sống của mình.

**4. Vận dụng:** Từ bài học ngày hôm nay, em học tập được điều gì để vận dụng vào cuộc sống của mình?

### 5. Hướng dẫn tự học:

- Xem lại toàn bộ phần lí thuyết đã ôn tập
- Xem lại các bài tập đã ôn tập
- Viết hoàn chỉnh bài văn đề số 2

| Kí duyệt của Ban giám hiệu | Kí duyệt của tổ chuyên môn |
|----------------------------|----------------------------|
|                            |                            |

Ngày soạn: /7/2023

Ngày dạy: /7/2023

## Bài 1: ÔN TẬP TỔNG HỢP

**I/Mục tiêu****1. Năng lực**

- HS nhận biết các kiến thức đọc hiểu
- Hoàn thành một số đề tổng hợp
- Hình thành năng lực tự học, năng lực hợp tác, năng lực phân tích

**2. Phẩm chất:**

- Hình thành cho học sinh các phẩm chất như: Tự lập, tự tin, chăm chỉ, trung thực...
- Rèn cho học sinh biết phân biệt đúng sai...

**II/Chuẩn bị của GV và HS**

**1. Giáo viên:** tài liệu, giáo án, phiếu học tập

**2. Học sinh:** Xem lại kiến thức đã học ở kì 2 lớp 7

**III/Tiến trình dạy học**

**1. Mở đầu:**GV cho HS vấn đáp nhắc lại

**2. Hình thành kiến thức mới:** Bài học này không có nội dung hình thành kiến thức mới

**3. Luyện tập**

**Đề số 1:****I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm) Đọc văn bản sau:**

Mỗi lần hái được rau khúc về, bà tôi lấy nước mưa trong bể rửa sạch rau khúc và để cho thật ráo nước mới cho vào cối giã. Bà tôi giã rau khúc cho đến khi nhuyễn và dẻo như người ta giã giò. Sau đó bà tôi mới trộn rau khúc đã giã với bột nếp và nhào cho thật nhuyễn. Mỗi khi bà tôi nhào bột bánh xong, tôi cũng cúi rạp xuống ghé sát mũi vào cối bột bánh bà hít thật sâu. Cho dù vẫn chỉ là bột sống nhưng hương vị bánh khúc đã dâng lên làm tôi ứa đầy nước miếng. Những lúc như thế, tôi lại giục bà đồ bánh khúc. Nhưng bà tôi không bao giờ đồ bánh ngay. Bà tôi cứ để cối bột đã nhào kĩ chừng hơn một tiếng mới bắt đầu nặn bánh. Ngày xưa, chả mấy khi có thịt làm nhân bánh như bây giờ. Bà tôi chỉ dùng một ít nước mỡ trộn với đậu xanh mà quê tôi gọi là đậu tằm được thổi chín và giã nhuyễn cùng với hành lá làm nhân. Thi thoảng mua được mấy lạng mỡ phân thì bà tôi mới thái một ít để làm nhân bánh. Những miếng mỡ

*thái hạt lựu béo ngậy đến mê người. Khi ăn một chiếc bánh khúc như thế, tôi cứ nhai mãi mà không muốn nuốt. Cái béo của mỡ lợn, cái bùi của đậu và vị ngọt ngào của bột nếp và hương rau khúc làm nên một món ăn dân dã ngon lạ thường. Khi đồ bánh, bà tôi phủ một lớp rau khúc kín mặt chỗ bánh để giữ hơi và làm cho chỗ bánh đậm thêm hương rau khúc.*

(Trích **Hương khúc - Tôi khóc những cánh đồng rau khúc**, Nguyễn Quang Thiều, in trong **Mùi của kí ức**, NXB Trẻ, 2017)

### Thực hiện các yêu cầu:

**Câu 1.** Đoạn văn bản sử dụng những dụng phương thức biểu đạt nào?

**A. Tự sự và thuyết minh.**

B. Tự sự và nghị luận.

C. Tự sự và miêu tả.

D. Tự sự và biểu cảm.

**Câu 2.** Những nhân vật nào xuất hiện trong đoạn trích?

A. Người mẹ.

B. Bà và mẹ.

**C. Tôi và bà.**

D. Tôi và mẹ.

**Câu 3.** Đoạn trích sử dụng ngôi kể thứ mấy?

**A. Ngôi thứ nhất .**

B. Ngôi thứ hai.

C. Ngôi thứ ba

D. Ngôi thứ nhất và ngôi thứ 3.

**Câu 4.** Bánh khúc của bà được làm từ những nguyên liệu nào?

A. Rau khúc và bột nếp.

B. Rau khúc, bột nếp, đậu xanh.

C. Rau khúc, bột nếp, đậu xanh, mỡ lợn.

**D. Rau khúc, bột nếp, đậu xanh, mỡ lợn và hành lá.**

**Câu 5.** Tại sao “*Bà tôi cứ để cối bột đã nhào kĩ chừng hơn một tiếng mới bắt đầu nặn bánh.*”?

- A. Bà dành thời gian chuẩn bị mỡ.
- B. Bà ủ bột bánh cho nở để chất lượng bánh được ngon hơn.**
- C. Bà tranh thủ dạy cháu cách làm bánh.
- D. Bà dành thời gian thổi đậu xanh.

**Câu 6.** Từ “*thối*” trong câu văn “*Bà tôi chỉ dùng một ít nước mỡ trộn với đậu xanh mà quê tôi gọi là đậu tằm được thối chín và giã nhuyễn cùng với hành lá làm nhân.*” đồng nghĩa với từ nào sau đây?

- A. Nấu.**
- B. Rán.
- C. Nướng
- D. Xào.

**Câu 7.** Dòng nào nói đúng tác dụng của phép so sánh trong câu văn “*Bà tôi giã rau khúc cho đến khi nhuyễn và dẻo như người ta giã giò.*”?

- A. Diễn tả thao tác chế biến rau khúc của bà rất kĩ lưỡng, kì công.**
- B. Diễn tả độ khó của việc chế biến rau khúc.
- C. Diễn tả các công đoạn chế biến rau khúc của bà.
- D. Diễn tả các công đoạn thưởng thức món bánh khúc.

**Câu 8.** Vì sao món bánh khúc được coi là một món ăn dân dã?

- A. Nguyên liệu có sẵn trong tự nhiên, thưởng thức đơn giản, cảm nhận được hương vị

của bánh.

B. Cách chế biến cầu kì, thưởng thức đơn giản, cảm nhận được hương vị của bánh.

C. Cách thưởng thức đơn giản mà vẫn cảm nhận được hương vị của bánh.

**D. Cách chế biến thủ công, nguyên liệu có sẵn trong tự nhiên, thưởng thức đơn giản, cảm nhận được hương vị của bánh.**

**Câu 9.** Trong cảm nhận của người cháu, món bánh khúc có gì đặc biệt?

**Câu 10.** Tình cảm của người cháu dành cho bà?

## **Phần II. Viết (4 điểm)**

Một số bạn học sinh hút thuốc lá điện tử và lập luận rằng: “Thuốc lá điện tử không bị pháp luật cấm nên mình được thoải mái hút”. Em hãy viết bài văn nêu suy nghĩ của mình về hiện tượng trên?

Hướng dẫn trả lời:

| <b>Phần</b> | <b>Câu</b> | <b>Nội dung</b> | <b>Điểm</b> |
|-------------|------------|-----------------|-------------|
| <b>I</b>    |            | <b>ĐỌC HIỂU</b> | <b>6,0</b>  |
|             | <b>1</b>   | A               | 0,5         |
|             | <b>2</b>   | C               | 0,5         |
|             | <b>3</b>   | A               | 0,5         |
|             | <b>4</b>   | D               | 0,5         |
|             | <b>5</b>   | B               | 0,5         |
|             | <b>6</b>   | A               | 0,5         |
|             | <b>7</b>   | A               | 0,5         |
|             | <b>8</b>   | D               | 0,5         |

|  |           |                                                                                                   |     |
|--|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|  |           |                                                                                                   |     |
|  | <b>9</b>  | - HS nêu được sự đặc biệt của món bánh khúc                                                       | 1,0 |
|  | <b>10</b> | - HS nêu được tình cảm của người cháu dành cho bà, của người thương thức dành cho người làm bánh. | 1,0 |

Phần 2:

### 1. Mở bài:

Giới thiệu hiện tượng hút thuốc lá điện tử đang ngày càng phổ biến trong giới trẻ, trong đó có cả các học sinh phổ thông. Một bộ phận các bạn trẻ cũng hút thuốc lá điện tử và lập luận rằng “thuốc lá điện tử không bị pháp luật cấm nên mình được thoải mái hút”

=>thể hiện thái độ không đồng tình với ý kiến đó.

### 2. Thân bài:

#### - Giải thích làm rõ bản chất ý kiến:

+ Thuốc lá điện tử (Electronic) là thiết bị chạy bằng pin dùng để làm nóng dung dịch lỏng, biến dung dịch này thành hơi để người hút có thể hít vào phổi. Bề ngoài có hình dáng giống với thuốc lá thông thường, thanh usb hoặc những thiết kế hoàn toàn khác lạ. Hầu hết các thiết bị này đều sử dụng bồn chứa tinh dầu, thường có Nicole tin, hương liệu và các chất phụ gia khác.

#### - Đưa ra lý lẽ và bằng chứng phản đối ý kiến:

**Lý lẽ 1:** Hút thuốc lá điện tử gây nhiều tác hại với sức khỏe( cả thể chất lẫn tinh thần) người hút, nhất là với lứa tuổi thanh thiếu niên.

**Bằng chứng 1:** Thuốc lá điện tử không có hắc ín như thuốc lá truyền thống nhưng vẫn chứa Nicotine và nhiều chất độc khác với ảnh hưởng lớn đến sức khỏe người hút: suy giảm trí nhớ, kém phát triển não bộ, giảm lưu lượng máu, gây ra những cơn đau thắt ngực ngực, suy tim, đột quỵ. Nicotine còn gây suy giảm khả năng miễn dịch, tắc nghẽn phổi mãn tính, ung thư phổi...Pin thuốc lá phát nổ có thể gây thương tích. Nhiều kẻ xấu dùng thuốc lá điện tử, thuốc lá lúc nóng để sử dụng các loại ma túy.

**Lý lẽ 2:** Hút thuốc lá điện tử còn có những hậu quả về kinh tế, về học tập.

**Bằng chứng 2:**

- **Về kinh tế:** Giá mỗi bộ thuốc lá điện tử dao động từ 500.000 đồng đến 2-> 3.000.000 đồng hoặc hơn. Mỗi tháng, người hút còn phải trả tiền để mua các loại hương liệu để hút mới mức giá 250 đến 350 nghìn đồng/ chai. Đây là khoản tiền không hề nhỏ.

- **Về học tập:** Mải mê hút thuốc lá điện tử gây ảnh hưởng đến trí nhớ, giảm sự tập trung, ảnh hưởng đến kết quả học tập. Ham mê đua đòi, tụ tập hút thuốc cùng bạn bè khiến học sinh sao nhãng các nhiệm vụ học tập

**Lý lẽ 3:** Pháp luật Việt Nam chưa cấm việc buôn bán, sử dụng thuốc lá điện tử nhưng nhiều nước trên thế giới đã có luật cấm sử dụng. Ở Việt Nam, nhiều cơ quan, đơn vị, trường học có quy định cấm hút thuốc lá điện tử.

**Bằng chứng 3:**

+ Hiện trên thế giới, có 32 quốc gia cấm hoàn toàn thuốc lá điện tử. Khu vực Đông Nam Á có năm nước cấm hoàn toàn là Thái Lan Singapore, Lào, Brunei, Campuchia.

+ Ngày 23/ 11/2022, Bộ y tế đã đề nghị cấm toàn bộ thuốc lá điện tử để bảo vệ giới trẻ.

**3. Kết bài:**

- Khẳng định ý kiến cho rằng giới trẻ được tự do, thoải mái hút thuốc lá là không phù hợp.

- Đưa lời kêu gọi cần nhận thức rõ những tác hại của thuốc lá điện tử để có quyết định sáng suốt.

Đề số 2:

**I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)**

Đọc văn bản sau:

MẸ VẮNG NHÀ NGÀY BÃO

Mấy ngày mẹ về quê  
Là mấy ngày bão nổi  
Con đường mẹ đi về  
Cơn mưa dài chặn lối.

Hai chiếc giường ướt một  
Ba bố con nằm chung  
Vẫn thấy trống phía trong  
Nằm ấm mà thao thức.

Nghĩ giờ này ở quê  
Mẹ cũng không ngủ được  
Thương bố con vụng về  
Củ mùn thì lại ướt.

Nhưng chị vẫn hái lá  
Cho thỏ mẹ, thỏ con  
Em thì chăm đàn ngan  
Sớm lại chiều no bữa  
Bố đội nón đi chợ  
Mua cá về nấu chua...

Thế rồi cơn bão qua  
Bầu trời xanh trở lại  
Mẹ về như nắng mới  
Sáng ấm cả gian nhà.

*Tác giả: Đặng Hiển.  
(Trích Hồ trong mây)*

Thực hiện các yêu cầu:

**Câu 1. Bài thơ được sáng tác theo thể thơ nào?**

- A. Thơ lục bát
- B. Thơ bốn chữ

C. Thơ năm chữ

D. Thơ tự do

**Câu 2. Ý nào sau đây nêu lên đặc điểm của thể thơ năm chữ ?**

A. Mỗi dòng thơ có năm chữ, không giới hạn số câu.

B. Mỗi dòng thơ có năm chữ, có giới hạn số câu.

C. Mỗi dòng thơ có bốn chữ, không giới hạn số câu.

D. Mỗi dòng thơ có bốn chữ, có giới hạn số câu.

**Câu 3. Trong bài thơ trên có mấy số từ?**

A. Một

B. Hai

C. Ba

D. Bốn

**Câu 4. Tình cảm, cảm xúc của con dành cho mẹ trong bài thơ là gì?**

A. Tình cảm yêu thương và nhớ mong mẹ.

B. Tình cảm yêu thương và biết ơn mẹ.

C. Niềm vui sướng khi có mẹ bên cạnh.

D. Cô đơn, trống vắng khi mẹ vắng nhà.

**Câu 5. Câu thơ nào nói lên niềm vui của cả nhà khi mẹ về?**

A. Mấy ngày mẹ về quê

B. Thế rồi cơn bão qua

C. Bầu trời xanh trở lại

D. Mẹ về như nắng mới

**Câu 6. Chủ đề của bài thơ này là gì?**

A. Vai trò của người mẹ và tình cảm gia đình.

B. Tình cảm nhớ thương của con dành cho mẹ.

C. Ca ngợi đức hạnh người phụ nữ Việt Nam.

D. Ca ngợi tình mẫu tử thiêng liêng.

**Câu 7. Bài thơ ca ngợi ai, về điều gì ?**

A. Ca ngợi trách nhiệm nặng nề của người mẹ trong gia đình

B. Ca ngợi đức hi sinh và tình yêu thương của mẹ.

C. Ca ngợi sự cần cù, siêng năng, chăm chỉ của người mẹ.

D. Ca ngợi tình cảm của những người thân trong gia đình.

**Câu 8. Câu thơ nào dưới đây có hình ảnh so sánh?**

A. Con mưa dài chặn lối.

B. Bó đội nón đi chợ.

C. Mẹ về như nắng mới.

D. Mẹ cũng không ngủ được

Câu 9. Cảm nhận của em về hình ảnh thơ trong hai dòng thơ cuối.

Câu 10. Hãy rút ra bài học sau khi đọc bài thơ.

**II. VIẾT (4.0 điểm)**

Có ý kiến cho rằng: *Dùng đồ nhựa một lần tiện nhưng không lợi*, em hãy viết bài văn nghị luận thể hiện sự tán thành của mình về ý kiến trên.

| Phầ<br>n | Câ<br>u | Nội dung | Điể<br>m |
|----------|---------|----------|----------|
| I        |         | ĐỌC HIỂU | 6,0      |
|          | 1       | C        | 0,5      |
|          | 2       | A        | 0,5      |
|          | 3       | C        | 0,5      |
|          | 4       | B        | 0,5      |
|          | 5       | C        | 0,5      |
|          | 6       | A        | 0,5      |
|          | 7       | B        | 0,5      |

|  |    |                                                                                                                                                                 |     |
|--|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|  | 8  | C                                                                                                                                                               | 0,5 |
|  | 9  | Mẹ trở về làm cả ngôi nhà toả rạng ánh sáng của niềm vui, niềm hạnh phúc.                                                                                       | 1,0 |
|  | 10 | - HS nêu được bài học từ ý nghĩa của bài thơ: <i>lòng biết ơn người mẹ đã hi sinh cho gia đình; biết đoàn kết giúp đỡ anh chị em khi gia đình gặp khó khăn.</i> | 1,0 |

Phần 2:

### **Mở bài:**

*Nêu lí do muốn chia sẻ vấn đề đời sống cần bàn luận trong bài nghị luận (bày tỏ thái độ tán thành)*

- Hiện nay việc con người sử dụng đồ nhựa trong đời sống rất phổ biến. Tuy nhiên dùng đồ nhựa tiện ích nhưng tác hại khôn lường.

### **Thân bài:**

#### **- Vấn đề gọi ra cách hiểu nào?**

Những chiếc túi nilon, chai nhựa, hộp nhựa, ống hút nhựa... đang là lựa chọn hàng đầu. Hầu hết người dùng ưa thích bởi chúng rất tiện dụng. Tuy nhiên, những rác thải này có thể tồn tại hàng chục, hàng trăm, thậm chí hàng nghìn năm, trở thành mối đe dọa không chỉ đối với môi trường, hệ sinh thái mà còn ảnh hưởng trực tiếp đến sức khỏe con người.

#### **- Vì sao bày tỏ thái độ tán thành?**

Đây là cách nhìn nhận đúng đắn về thực tế của việc con người sử dụng đồ nhựa một lần.

#### **- Những lí lẽ và bằng chứng nào cần đưa ra để chứng tỏ sự tán thành là xác đáng?**

+ Ý 1: *Khía cạnh thứ nhất cần tán thành (lí lẽ, bằng chứng):* Ưu điểm của việc dùng đồ nhựa một lần:

Với ưu điểm bền chắc, tiện dụng, giá thành thấp, loại vật liệu này nhanh chóng “phủ sóng” trên nhiều lĩnh vực của đời sống xã hội. Cùng với túi nilon thì đồ nhựa dùng một lần cũng được nhiều người ưa chuộng.

+ Ý 2: *Khía cạnh thứ hai cần tán thành (lí lẽ, bằng chứng):* Tác hại của việc dùng đồ

nhựa một lần: Không chỉ gây tác hại đến sức khỏe của con người mà còn là tác nhân đe dọa môi trường sống của cả nhân loại. Khi sử dụng túi nilon để đựng thực phẩm sẽ làm cho thực phẩm nhiễm các chất phụ gia có trong túi nilon gây ảnh hưởng đến sức khỏe con người. Ngoài ra, khi thải bỏ các túi nilon chứa các vi khuẩn gây hại có thể làm phát sinh, lây lan các dịch bệnh trong cộng đồng.

**- Bàn luận mở rộng:**

Những hiểm họa từ rác thải nhựa mang lại là rất lớn. Tuy nhiên, cho đến nay con người chưa có các loại vật liệu khác để thay thế hoàn toàn.

**- Bài học nhận thức và hành động:**

+ Công tác tuyên truyền thực hiện tốt.

+ Có ý thức sử dụng các vật dụng thay thế thân thiện với môi trường.

**Kết bài:**

*Rút ra ý nghĩa của ý kiến được tán thành.*

- Khẳng định lại vấn đề sử dụng đồ nhựa một lần sẽ rất có hại đến sức khỏe và môi trường sống.

**4. Vận dụng:** Từ bài học ngày hôm nay, em học tập được điều gì để vận dụng vào cuộc sống của mình?

**5. Hướng dẫn tự học:**

- Xem lại các bài tập đã ôn tập

- Ôn lại toàn bộ kiến thức để chuẩn bị khảo sát

| Kí duyệt của Ban giám hiệu | Kí duyệt của tổ chuyên môn |
|----------------------------|----------------------------|
|                            |                            |

